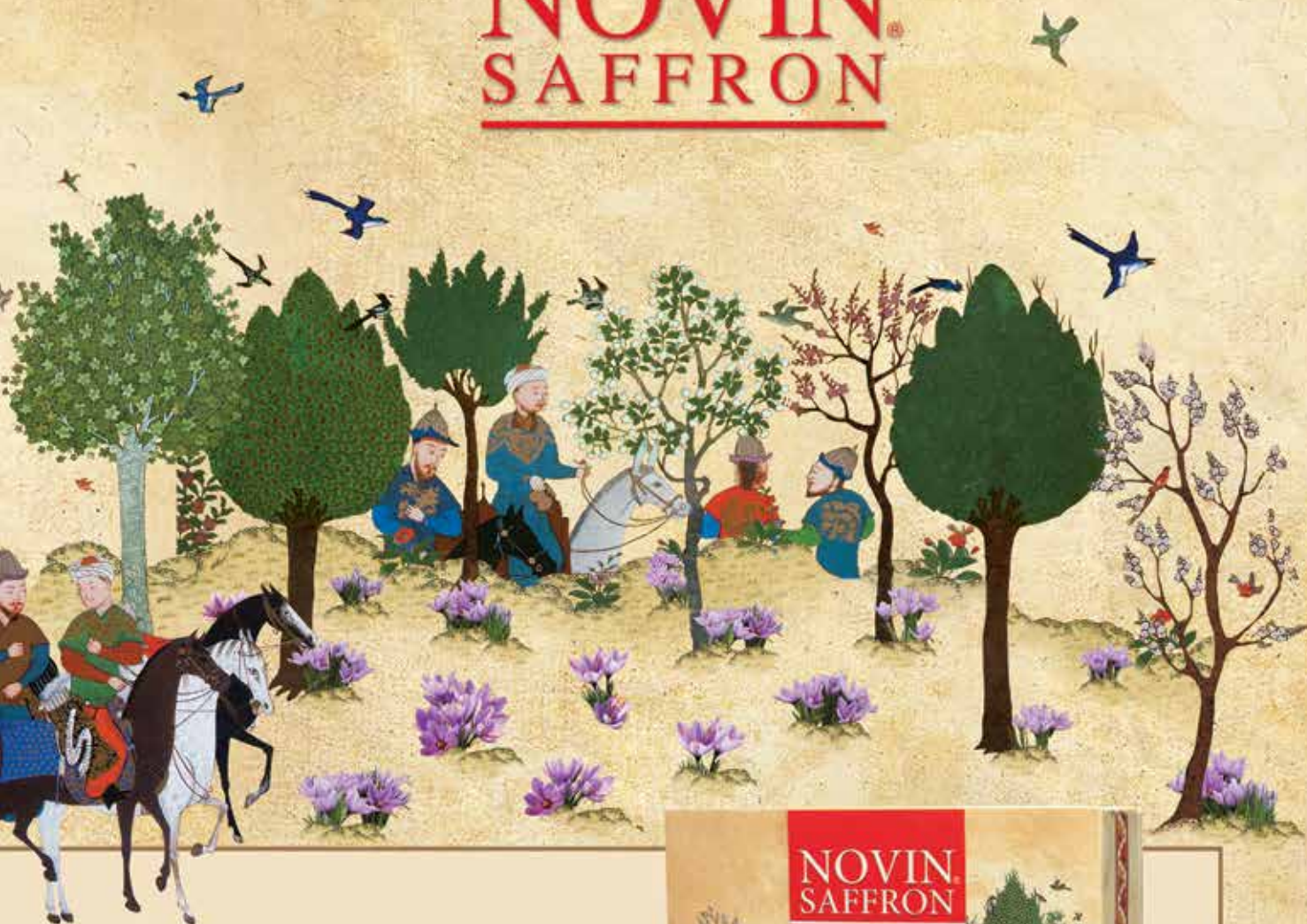

۹ مانع اصلی برای رونق تولید ملی

- ◀ لزوم استراتژی رونق تولید
- ◀ سرمایه گذاری های جدید در بحران موجود
- ◀ ورود پول خارجی به کشور از نگاه ارقام
- ◀ چرا تجارت آزاد ایران با اتحادیه اقتصادی اوراسیا اهمیت دارد؟
- ◀ پیشرفت صفر در قانون کسب و کار
- ◀ مثلث سیاسی ضد شوک ارزی

NOVIN SAFFRON

کارخانه: مشهد، شهرک صنعتی توس، نیش اندیشه ۶، پردیس نوین زعفران

تلفن: ۰۵۱-۳۲۲۵۲۱۴۷ فکس: ۰۵۱-۳۲۲۵۵۲۲۶

دفتر خدمات مشتریان تهران: اتوبان شهید چمران، پارک وی، خیابان جوانان، ابتدای خیابان ب بلاک ۱، طبقه سوم، واحد ۷

تلفن: ۲۲۰۱۵۸۰۰-۲۲۰۱۱۷۰۰-۲۲۰۱۱۸۰۰

- ۲ * یادداشت / سرمایه گذار یهای جدید در بحران موجود
- ۳ * لزوم استراتژی رونق تولید
- ۵ * ژاپنی ها چه کردند؟ ما چه کردیم؟
- ۶ * ۹ مانع اصلی برای رونق تولید ملی
- ۸ * ورود پول خارجی به کشور از نگاه ارقام
- ۱۰ * راهکارهای ساماندهی بازار مسکن چیست؟
- ۱۲ * پیشرفت صفر در قانون کسب و کار
- ۱۳ * چرا تجارت آزاد ایران با اتحادیه اقتصادی اوراسیا اهمیت دارد؟
- ۱۴ * شکست قانون بهبود کسب و کار
- ۱۶ * ارزشهای مجازی، مزیت ها و چالش های پیشرو
- ۲۱ * تمرکززدایی هوشمندان؛ مهمترین اصلاح اقتصادی
- ۲۲ * پرداخت وجه از محل موجودی سایر حساب ها
- ۲۴ * فرصت طلایی عراق در دوره تحریم ها
- ۲۶ * مطالبه گری برای تقویت بخش خصوصی
- ۲۸ * مثلث سیاسی ضد شوک ارزی
- ۳۲ * بزرگترین اقتصادهای دنیا در سال ۲۰۱۸

صاحب امتیاز و مدیر مسؤل:
مهندس حمیدرضا شوشتریان

زیر نظر شورای نویسندگان

طراحی و صفحه آرایی:
زیبا صادقی

گروه ترجمه:
زهرا پزشکی

ویراستار:
احمد حسین زاده

عکس:
حسین نظامی

واحد بازرگانی:
تلفکس: ۰۵۱-۳۸۴۲۰۱۱۱

روابط عمومی:
محبوبه احمدپور

نشانی:
تهران - شریعتی - خیابان دستگردی
پلاک ۷۴
طبقه دوم - واحد ۳
تلفن: ۰۲۱-۲۲۲۲۰۹۶۱
دورنگار: ۰۲۱-۲۲۲۶۹۰۳۲
مشهد - خیابان راهنمایی - برج سلمان
طبقه ۸ - واحد ۲
تلفکس: ۰۵۱-۳۸۴۲۰۱۱۱

www.eghtesadasia.com
eghtesadeasia@gmail.com

چاپ: خوشه

سرمایه گذاری های جدید در بحران موجود

هر چند سرمایه گذاری در تولید در سال های اخیر بویژه از زمان تشدید تحریم ها امری خطیر و پر ریسک تلقی شده تا جایی که با تعطیلی تعدادی از واحدهای تولیدی و یا کاهش نیروی انسانی، این واحدها، آژیر خطر برای تولید کشور به صدا آمده اما نباید فراموش کرد کاهش ارزش پول ملی و به عبارت ساده افزایش ۳ برابری ارزش نسبت به ریال از ابتدای سال ۹۷ نیز فرصت های تازه ای برای تولید و بویژه صادرات کشور بوجود آورده است.

این امر بویژه برای تولیدات صادرات گرا شانس مضاعف ایجاد کرده که به شرط واجد بودن شرایط رقابتی و مدیریت به روز شانس ماندگاری بیشتری خواهند داشت.

در این میان دو مؤلفه در صادرات کشور مؤثر است، نخست مناسبات سیاسی و اقتصادی با سایر کشورها و سیستم بانکی بازگشت پول و دوم اطمینان صادرکنندگان از تداوم صادرات و عدم ممانعت بخش نامه ای از کالاهایی قابل صدور که قرارداد آن با طرف خارجی منعقد شده و نکول از تحویل آن مستلزم پرداخت جریمه است. موضوعاتی که شدیداً با محدودیت روبروست.

در بازار داخل نیز سیاست حمایت تعرفه ای فرصتی مجدد امانه چندان دراز مدت برای صنایع و تولیدات داخلی بوجود آورده که صنایع داخلی باید از این فرصت و مزیت های خود استفاده کرده و جای پای خود را در برابر رقبای خارجی محکم نمایند.

اما نباید از یک نکته نیز غافل بود تعدادی از صنایع کشور در سال های گذشته بدون توجه اقتصادی و تنها به دلیل ایجاد اشتغال تاسیس شده و از طریق تسهیلات بانکی سرپا نگهداشته شده اند. ورشکستگی این صنایع که غالباً در ارتقای تکنولوژی، ابتکار عمل، مدیریت و کاهش هزینه ها دچار کاستی و کم کاری بوده اند را نباید به حساب شرایط تحریم ها و تنگنای موجود اقتصاد کشور نهاد. این گونه صنایع دیر باز و با جهانی شدن اقتصاد کشور و بویژه پیوستن ناگزیر ایران به سازمان تجارت جهانی در رقابت عقب مانده و به لحاظ تاریخی ناچار به فروپاشی یا ادغام هستند. هر چند گفتن این کلام خوش آیند نیست، اما باید یادآور شد که ارایه تسهیلات بانکی به این قبیل واحدها آبیاری درخت خشکی است که نتوانسته است خود را از گزند بی محابای حوادث دور نگاه دارد. اتفاقی عمومی که در همه نقاط جهان به چشم می خورد و دولت ها و کارآفرینان علاج واقعه را باید قبل از وقوع می کردند.

اما به سرمایه گذاری بازگردیم، بخش عمده ای از رونق تولید هر کشور محصول برون گرایی و صادرات است. اکنون با توجه به شرایط موجود ارزی، همان گونه که صنعت گردشگری کشور امکان جذب بیشتری را از خارج از کشور یافته که با قیمت های مناسبتری از خدمات کشور بهره مند، شوند، بازارهای جدیدی نیز در برخی از حوزه ها بویژه خدمات پیش رو گشوده شده که قدرت رقابت مضاعفی را برای بازرگانان ایرانی خلق کرده است. کشورهای عراق، افغانستان، عمان، آذربایجان و حتی روسیه در اطراف، بازارهایی هستند که علاوه بر کالا خدمات فنی - مهندسی ایران در آن قدرت رقابت دارد، همچنین سرمایه گذاری مشترک با فعالان اقتصادی این کشورها می تواند راهکار دیگری برای تضمین ابعاد این بازارها محسوب شود. همچنین برای نمونه بهبود مناسبات با سایر کشورها از جمله تاجیکستان و پاکستان نیز فرصت های دیگری را برای مرادوات اقتصادی و صادرات به این کشورها فراهم می آورد که بدلائل مختلف تاکنون ما را از مرآده کیفی با همسایگان باز می دارد. همچنان که برداشتن روایت و یا برقراری تعرفه های ترجیحی با برخی از این کشورها می تواند زمینه گسترش تعاملات اقتصادی را مهیا سازد.

لزوم اجرای استراتژی رونق تولید

علی عبدی زاده

در تمام کشورهای و نظام های اقتصادی توسعه یافته، شروع توسعه با تولید و بطور مشخص توسعه صنعتی شکل گرفته و برنامه ریزی شده است لذا برای تحقق این راهبرد، بهترین استراتژی رونق تولید است که بعنوان پلتفرم توسعه میتوان آن را تعریف کرد

در راستای تعیین این راهبرد در جهت دستیابی به توسعه اقتصادی، باید وضعیت موجود را اسبب شناسی کرد و با استراتژی مناسب تهدیدات را به فرصت تبدیل کرد، که از جمله آن میتوان به مراتب فوق اشاره کرد:

۱) مدیریت واردات، با هدف تقویت تولید کالاهای بلقوه با اولویت بندی نسبت به توان منابع و دانش داخلی، به این ترتیب که با توجه به مزیتها و ظرفیتهای مناطق مختلف و به تفکیک جغرافیایی کشور، با مدیریت منابع و افزایش سطح تکنولوژی با اتصال صنعت به دانشگاه و مراکز علمی، آموزشی، پژوهشی میتوان در بعضی زمینه ها کالاهای قابل رقابت تولید کرد (یا در حال حاضر تولید صورت میگیرد) که واردات مشابه میتواند این روند را کاملاً تحت الشعاع قرار داده و مجال رشد، پیشرفت از صنایع داخلی گرفته شود با این فرضیه که کالاهای کشورهای صنعتی در یک پارادایم بلند مدت توانسته اند صرفه اقتصادی را در تولید برای حضور در بازارهای رقابتی ایجاد کنند

۲) بازارهای بین المللی و با اولویت کشورهای همسایه و منطقه؛

استراتژی توسعه صادرات با اولویت تولید کالا و خدمات در بخشهایی از کشور که در آن مناطق طبق آمایش سرزمین دارای مزیت نسبی است، که با برنامه ریزی بلند مدت و قابلیت رسیدن

در چند سال اخیر شاهد نامگذاری شعار سال از سوی مقام معظم رهبری به نامهای گوناگون با محوریت اقتصاد بوده ایم لذا با کمی تعمق میتوان فهمید که معانی این شعارها به یک نقطه ختم میشود آن درونزایی اقتصاد است که البته نامگذاری امسال تحت عنوان «رونق تولید» نیز در همین جهت و البته با هدف توسعه بازار کالای ایرانی است که بسیار هوشمندانه بوده لذا باید گفت مشکلات و معضلات و آسیبهای این روند را باید بررسی و با ارائه راهکار این استراتژی را تحصیل کرد که حمایت از رونق تولید را در دو شاخص باید جست:

۱) توسعه تولید؛ توسعه کمی و کیفی تولید با ارتقای سطح تولید محصولات، توان کالای ایرانی را در فضای رقابتی بازار خواهد توانست افزایش داد و تقاضا را به سمت تولید داخل سوق داده، که این لازمه رصد بازار در دو شاخص

۱-۱) بررسی و شناخت نیاز بازار
۲-۱) ارتقای سطح کیفی تولید متناسب با استانداردها و خواسته های مصرف کنند

۲) توسعه بازار؛ توسعه بازار تولید و کالای داخلی با استراتژی اولیه جذب تقاضای داخلی میتواند شروع منطقی برای توسعه بازار کالای

ایرانی باشد که البته دو شاخص مهم را در بر میگیرد:

۱-۲) وجود تحلیل و دادههای اماری دقیق از عرضه و تقاضا تولید داخلی
۲-۲) تعریف یک استاندارد داخلی توسط سازمان استاندارد برای کالای ایرانی و قابل رقابت با استانداردهای بین المللی

قرائت گزارش عملکرد دولت در خصوص بهبود وضعیت کسب و کار در مجلس

گزارش کمیسیون ویژه حمایت از تولید ملی درباره عملکرد دولت در خصوص بهبود وضعیت کسب و کار در مجلس قرائت شد که بر این اساس، ایران در انجام کسب و کار با ۴ رتبه نسبت به گزارش سال ۲۰۱۸، در رتبه ۱۲۸ از میان ۱۹۰ کشور و در مقایسه با کشورهای سند چشم انداز با یک رتبه تنزل نسبت به سال قبل در جایگاه نوزدهم از ۲۵ کشور منطقه سند چشم انداز قرار گرفته است.

در این گزارش آمده است: با وجود حجم قابل توجه احکام قانونی مصوب در سال های اخیر با هدف بهبود رتبه ایران در گزارش های جهانی و داخلی محیط کسب و کار، هم وضعیت رتبه ایران در این گزارش ها چندان بهتر نشده و هم فعالان اقتصادی در ایران از شرایط تولید و کسب و کار احساس نارضایتی می کنند.

بنا به این گزارش نارضایتی فعالان اقتصادی در حالی است که بند «الف» ماده (۲۲) «قانون برنامه پنج ساله ششم توسعه اقتصادی، اجتماعی و فرهنگی جمهوری اسلامی ایران (۱۴۰۰-۱۳۹۶)» مصوب چهاردهم اسفند ماه ۱۳۹۵، دولت را مکلف کرده با اصلاح قوانین، مقررات و رویه ها، محیط کسب و کار را به گونه ای امن، سالم، سهل و شفاف سازد تا در پایان سال چهارم اجرای قانون برنامه، رتبه ایران در دوشاخ رقابت پذیری بین المللی و شاخص های بین المللی حقوق مالکیت در میان کشورهای منطقه سند چشم انداز (کشورهای همسایه، آسیای میانه و قفقاز و جنوب غربی آسیا) به رتبه سوم ارتقا یابد و هر سال ۲۰ درصد از این هدف محقق شود. این گزارش با اشاره به شاخص انجام کسب و کار در ایران تاکید می کند: ایران در شاخص کسب و کار هر سال ده رتبه ارتقا یافته و به کمتر از هفتاد در پایان اجرای قانون برنامه برسد.

در ادامه این گزارش آمده است: روند و وضعیت اصلاحات در مقررات و سیاست های اقتصادی در دو سال اول قانون برنامه ششم - سال های ۱۳۹۶ و ۱۳۹۷- در مجموع نشان می دهد که دولت به این تکلیف قانونی خود در این دو سال عمل نکرده است، با وجودی که بهبود محیط کسب و کار، هم وعده رییس جمهور محترم و هم تکلیف قانونی دولت بوده، این تکلیف عملی نشده است.

بر اساس این گزارش سال ۲۰۱۹ انجام کسب و کار، ایران با ۴ رتبه تنزل نسبت به گزارش سال ۲۰۱۸، در رتبه ۱۲۸ از میان ۱۹۰ کشور و در مقایسه با کشورهای سند چشم انداز با یک رتبه تنزل نسبت به سال قبل در جایگاه نوزدهم از ۲۵ کشور منطقه سند چشم انداز قرار گرفته است.

به صرفه ناشی از مقیاس، میتوان این بازار عظیم را برای رونق تولیدات داخلی تبدیل به فرصت کرد.

باید دانست که طبق برآوردهای سالهای اخیر که توسط مراکز و موسسات تحقیقاتی مختلفی انجام شده است کشور ایران دارای ۱۷ تا ۱۸ درصد منابع فسیلی و ۵ درصد منابع معدنی کل دنیاست و همچنین صنعت گردشگری در ایران از ظرفیت های بسیار بالایی برای رشد و توسعه برخوردار است. بر اساس گزارش سازمان جهانی گردشگری، ایران رتبه دهم جاذبه های باستانی و تاریخی و رتبه پنجم جاذبه های طبیعی را در جهان دارا است و در همین راستا دفتر برنامه توسعه سازمان ملل متحد در جدیدترین گزارش خود اعلام کرده که ایران از نظر شاخص توسعه انسانی در سال ۲۰۱۸ از بین ۱۸۹ کشور در رده شصتم قرار دارد.

لذا با در نظر گرفتن این امار و اطلاعات باید گفت دلایل اینکه چرا با گذشت ۳۰ سال از جنگ هشت ساله ایران عراق نتوانستیم بر ریل توسعه قرار بگیریم چه بوده است، لذا باید دو اصل از اصول مهم که توسعه را راهبری میکند بر شمرد؛

اول عدم سیاستگذاری مناسب؛

سیاستگذاری مهم ترین عامل در برنامه ریزی توسعه اقتصادی منطبق با لحاظ تمام شرایط سیاسی، اقتصادی و اجتماعی بوده است.

دوم مدیریت ناکارآمد؛

به این معنی که مدیریت یک نظام و ساختار حاکمیتی میبایست مبتنی بر هدف گذاری در سیاستهای برنامه های توسعه باشد، در حالی که عدم هماهنگی در ساختار کلی مرتبط با توسعه وجود دارد.

لذا سه نکته اساسی در آن مشخص است:

نکته اول: برنامه های توسعه سنواتی ۵ ساله بوده در حالی که مدیریت دولتها ۴ ساله است و لاجرم شروع و پایان برنامه های پنج ساله با دولتهای قبل و بعد درگیر خواهد بود و اجرا و پیگیری آنها بدلیل امکان اختلاف نظرهای سیاسی، اقتصادی با اختلال مواجه بوده و احتمالاً در آینده نیز خواهد شد.

نکته دوم: وجود اختلاف نظر شدید گفتمانهای سیاسی داخلی، که دولتها و مدیران و سیاستگذاران آنها با در نظر گرفتن اولویت فکری (تعلق خاطر حاکمیت جناحی) برخورد و عمل کرده که تحت تأثیر مدیریتهای سلیقه ایی بوده و نه تبعیت از سیاستهای گذار بیهای کلان، و از همین رو نوسانات عمیق و شدید بر اقتصاد بوجود آورده است

نکته سوم: نبود مبانی نظری الگوی توسعه ایی کشور؛ در حالی کشور ایران با مشکلات مختلف اقتصادی روبروست که هنوز یک معضل بزرگ بنام مبانی نظری الگوی توسعه ایران با تکیه بر شرایط سیاسی، اقتصادی و اجتماعی تدوین نشده است این مسئله باعث سردرگمی و تحلیل منابع شده است.

در پایان باید گفت توسعه به خودی خود قطعاً اتفاق نخواهد افتاد و لازمه آن مراتب فوق الذکر و اقدام و عمل است، که ابزار آن سیاستگذارانی با دانش و با تجربه، و مدیرانی عملگرا، متخصص و با قابلیت توان اجرایی است

ژاپنی‌ها چه کردند؟ ما چه کردیم؟

دکتر محمود سریع القلم

ایران و ژاپن دو کشور غیرغربی بودند که هم زمان در سال ۱۸۶۰ میلادی به توسعه و مدرنیته علاقه‌مند شدند و تنها دو کشوری هم بودند که در آن زمان خارج از آمریکای شمالی و اروپا به سوی مدرنیته رفتند.

ژاپنی‌ها چه کردند؟

اولین کاری که ژاپنی‌ها انجام دادند این بود که سراغ اروپا رفتند و لیستی از نهادهای آنها را شناسایی کردند، به آمریکایی‌ها گفتند شما در دبستان چه درس می‌دهید؟ به انگلیسی‌ها گفتند شما نیروی دریایی تان را چگونه اداره می‌کنید؟ از فرانسوی‌ها دانشگاه را گرفتند، از بلژیکی‌ها نظام بانکی را گرفتند و از آلمان‌ها نظام صنعتی را ... بعد همان نهادها را آوردند، از تجارب آنها بهره بردند، رویه‌ها را آموختند بعد با تحقیق و مطالعه آن را به گونه‌ای با فرهنگ بومی‌شان تلفیق

کردند که با وجود رسیدن به قله‌های توسعه همچنان نام ژاپن کلماتی مانند سامورایی یا اژدها را در ذهن ما تداعی میکند

ما چه کردیم؟؟

گفتم برای رسیدن به مدرنیته آزادی می‌خواهیم و حکومت مشروطه را مطرح کردیم ... ایران در آن زمان حدود ۱۰ میلیون نفر جمعیت داشت که در خوشبینانه‌ترین حالت ۱۰ هزار نفرشان سواد داشتند، وقتی شما با نه میلیون و نهصد هزار نفر بی‌سواد و ده هزار نفر باسواد به دنبال آزادی بروید طبیعی است که آن آزادیخواهی به هرج‌ومرج منتهی خواهد شد اما چون ذهن ما ایرانی‌ها تدریجی و فرآیندی نیست و همیشه دنبال پرش هستیم بجای تعریف نهاد حکمرانی خواستیم با آزادی ره صدساله را یک شبه طی کنیم، حکمرانی در نهاد تعریف می‌شود و اصلاح نهادهاست که پایداری می‌آورد پس ما اگر دنبال ثبات و توسعه هستیم باید نهاد ایجاد کنیم یعنی همان مسیری که ژاپن رفت

اگر ما توسعه می‌خواستیم از جهانی شدن فرار نمی‌کردیم چون اگر ما عضو سازمان تجارت جهانی شویم آنگاه مجبوریم که شفاف عمل کنیم، اگر نظام بانکی ما با دنیا کار کند مجبور است شفاف عمل کند که این به صورت خودکار جلوی تمام فسادها را می‌گیرد، فساد با تشکیل همایش و سخنرانی درمان نمی‌شود

باز تاکید میکنم که بزرگ‌ترین چالش ما رسیدن به یک قرارداد اجتماعی است، قرارداد اجتماعی یعنی مجموعه‌ی نخبگان، روشنفکران، نویسندگان، خبرنگاران و جریان‌های سیاسی مسلط در کشور به یک جمع‌بندی برسند که چه کنیم تا کشور خوب اداره شود، ثروت ایجاد گردد و مردم خوب زندگی کنند نه اینکه هر هشت سال مسیر کشور را عوض کنیم و یک جهان‌بینی جدید را مبنای عمل‌مان قرار دهیم تا نظام بین‌الملل اصلاً تکلیف خودش را با ما نداند

نگرانی و آگاهی نسل بین ۲۵ تا ۴۵ سال امروز ما نسبت به ایران و آینده‌ی آن از نسل‌های قبل‌شان بسیار بیشتر است و این نسل با تشکل پیدا کردن میتواند آغازگر جریان فکری توسعه باشد و روند دموکراتیک شدن کشور زودتر محقق گردد البته اگر مسئولان بالای ۸۰ سال فعلی مملکت به آنها میدان دهند.

۹ مانع اصلی برای رونق تولید ملی

نیاز کشور را میکند و پول را نمیبرد در راه دلّالی و کارهای پر درآمد و مضرّ برای کشور صرف کند و می‌آید صرف میکند در سرمایه‌گذاری، این کارش حسنه است، بنابراین سرمایه‌گذار نقش دارد.

وظیفه‌ی کارگر

کارگر درستکار نقش دارد. کارگری که سختی‌های کار را تحمل میکند - کار سخت است دیگر؛ کار جسمانی یکی از امور سخت در زندگی است - کارگری که عمر خود را، وقت خود را، نیروی خود را صرف میکند تا کار را تمیز از آب در بیاورد، دارد عبادت میکند؛ این حسنه است. من مکرّر در این دیدارهای با شما عزیزان، این روایت را از قول پیغمبر اکرم نقل کرده‌ام که: رَحِمَ اللهُ امْرَأَةً عَمِلَتْ فَاتَقَنَتْهُ؛ (۴) رحمت خدا بر آن آدمی که کاری را که انجام میدهد، محکم کاری میکند؛ چه در کار صنعتی، چه در کار کشاورزی، چه در مسائل گوناگون کارگری؛ وقتی کار متقن و محکم کاری شد، محصول تمیز از آب درمی‌آید، محکم از آب درمی‌آید. این هم نقش کارگر. این هم میشود عبادت.

وظیفه‌ی مصرف‌کننده

مصرف‌کننده‌ی باانصاف، مصرف‌کننده‌ی باوجدان هم میتواند همین جور به تولید کشور کمک کند؛ دنبال اسم و رسم نروند، دنبال برند نروند - این حرفی که حالا مرتب تکرار میکنند: برند، برند - دنبال مارک نروند؛ دنبال مصلحت نروند. مصلحت کشور، مصرف تولید داخلی است، کمک به کارگر ایرانی است. بعضی‌ها هستند حتی حاضرند به نفع کارگر هم شعار بدهند، رگ گردن را هم درشت کنند و شعار بدهند، اما در عمل به کارگر ایرانی لگد بزنند. لگد زدن به کارگر ایرانی این است که انسان جنس مصنوع این کارگر را مورد استفاده قرار ندهد و برود مشابه این را از خارج بگیرد؛ گاهی هم به قیمت‌های گران‌تر! ما در برخی از صنایع در کشورمان جزو پیشروان دنیاییم، [اما] در همان

یکی از اصلی‌ترین موضوعاتی که در زمینه‌ی اقتصادی تاکنون مورد تأکید رهبر معظم انقلاب قرار گرفته است، موضوع «حمایت از تولید ملی» است. ایشان در روز اول سال ۱۳۹۴ و همچنین در دیدار با کارگران، ضمن برشمردن برخی از موانع پیش روی بخش تولید، همگان را موظف به تقویت تولید ملی و از میان برداشتن این موانع دانستند و فرمودند: «همه با هم همکاری کنند تا این سنگ بزرگ را بردارند، این صخره‌ی بزرگ را از سر راه حرکت کشور بردارند.» در ادامه برخی از موانع «رشد تولید ملی» در بیانات مقام معظم رهبری در دیدار با کارگران در ۲/۹/۰۹ مرور شده است:

همت عمومی برای مسئله‌ی تولید

من میگویم - روز اول سال هم این را گفتم - همه بایستی همه‌ی هم‌تشان را در بخشهای مختلف و گوناگون برای مسئله‌ی تولید صرف کنند.

این البته لوازمی دارد؛ هم سرمایه‌گذار، هم کارگر، هم مصرف‌کننده، هم دستگاه‌های متولی دولتی، همه وظایفی دارند؛ این کار، یک‌بعدی نیست؛ همه بایست با هم [همکاری کنند]. اینکه میگویم همدلی و هم‌زبانی مردم با دولت، معنایش این است؛ یعنی همه با هم همکاری کنند تا این سنگ بزرگ را بردارند، این صخره‌ی بزرگ را از سر راه حرکت کشور بردارند.

وظیفه‌ی سرمایه‌گذار

سرمایه‌گذار و کسانی که امکان دارند، بایستی سرمایه‌گذاری کنند. بنده می‌شناختم افرادی را که میتوانند پولشان را ببرند در بخشهای پر درآمدی که غیر تولیدی است صرف کنند، نکردند؛ گفتند نمیکنیم؛ میخواستیم به کشور خدمت کنیم؛ آمدند در تولید سرمایه‌گذاری کردند، با سود کمتر، درآمد کمتر؛ برای خاطر اینکه فهمیدند کشور احتیاج دارد؛ خوب، این عبادت است. سرمایه‌گذاری که فکر

چیزها، میروند از بیرون چیزهایی را بر میدارند و به داخل می آورند. و این وظیفه‌ی همه است؛ از جمله وظیفه‌ی دولت. وزیر محترم کار اینجا حضور دارند؛ من خواهش میکنم در دولت مطرح کنید، اصرار کنید، پافشاری کنید که اشیائی که جزو مصارف دولتی است، مطلقاً از خارج نیاید. این یک قلم عمده است، یک قلم بزرگ است؛ چون دولت با دامنه‌ی وسیعی که دارد، مصرف کننده‌ی درجه یک است. نگویند که ما فلان چیز را میخواهیم، الان لازم داریم، تولید داخلی اش نیست، ناچاریم از بیرون بیاوریم. خوب، شما مگر برنامه ریزی ندارید؟ شما که امروز احتیاج دارید، چرا امروز میگویید؟ میخواستید دو سال پیش بگویید تا تولید کننده‌ی داخلی فرصت داشته باشد برنامه ریزی کند، بسازد، امتحان کند، تجربه کند تا امروز دست شما برسد. اینها مسائل مهمی است؛ اینها مسائل کوچکی نیست. دولت تصمیم بگیرد در هیچ یک از چیزهایی که مصرف میکند، از قلم و کاغذ روی میز گرفته تا ساختمان سازی تا بقیه‌ی چیزها، هر آنچه در داخل قابل تولید است، خودش را از خارج ممنوع کند، بر خودش حرام کند. آسان گرای و سهل گرایی - سهل گرایی آن روی خوب قضیه است - و خدای نکرده سوء استفاده؛ جلوی اینها را بایستی مسئولین دولتی بگیرند. و ما این را هم تجربه کردیم، امتحان کردیم و یک جاهایی دیدیم. یک وقتی یک کاری انجام میگرفت - مال سالها پیش است - یک چیزی داشتند میساختند، بنده مسئولین آنجا را خواستم و به آنها گفتم که در این کاری که دارید میکنید، سعی کنید هیچ قلم خارجی به کار نبرید؛ آنها هم قول دادند، مردانه هم عمل کردند. در آخر که ما گزارش گرفتیم و تحقیق کردیم، معلوم شد حدود ۹۸ درصد از مصالح اینجا را توانسته‌اند از داخل تهیه کنند؛ یکی دو درصد چیزهایی بوده که در داخل وجود نداشته است و از خارج آورده‌اند. خوب، میشود این کارها را کرد. پس مصرف کننده هم یکی از ارکان تقویت و ترویج تولید داخلی است.

وظیفه‌ی دستگاه مبارزه‌ی با قاچاق

یکی دیگر از ارکان، دستگاه مبارزه‌ی با قاچاق است. مسئله‌ی مبارزه‌ی با قاچاق را این همه ما تأکید کردیم؛ دولتهای مختلف از سالها پیش همین طور مرتب آمده‌اند رفته‌اند؛ خوب، این کار یک کاری است که باید تحقق پیدا کند و این هم ممکن است؛ نگویند نمیشود، کاملاً میشود؛ جلوی قاچاق را به طور قاطع بگیرند. بنده یک وقتی گفتم فقط سر مرز دنبال قاچاق نروید؛ میلیاردها دلار امروز در داخل کشور - که حالا من

چون رقم دقیقش را مختلف میگویند، نمیتوانم معین بکنم که چقدر؛ اما رقمهای گزافی گفته میشود - دارد صرف جنس قاچاق میشود. قاچاق را از لب مرز و از پیش از مرز تا داخل مغازه دنبال کنید. این، یک قلم بسیار مهم است؛ یک کار بسیار مهم است. و آن کسانی که این کار را بکنند، آنها هم دارند مجاهدت میکنند، آنها هم دارند عبادت میکنند؛ این هم حسنه است.

وظیفه‌ی دستگاه متولی واردات

یک رکن دیگر، دستگاه‌های متولی وارداتند. این دستگاه‌ها هم بایستی نگاه کنند. بعضی از چیزها هست که در اختیار دولت نیست؛ بخش خصوصی فعالیت میکند و چاره‌ای هم نیست، لکن دستگاه‌های دولتی میتوانند با نظارت هدایت کنند؛ کاری بکنند که مسئله‌ی واردات به تولید داخلی لطمه نزنند.

وظیفه‌ی دستگاه تبلیغی و رسانه‌ای

ادامه در صفحه ۹

۹ مانع اصلی پیش روی رشد تولید ملی مطرح شده در بیانات رهبر انقلاب در دیدار با کارگران ۱۳/۰۲/۰۹			
ردیف	موانع	راه حل	مسئول
۱	سرمایه‌گذاری در زمینه‌های مشر برای کشور	سرمایه‌گذاری برای رفع نیازهای کشور پرهیز از دلالتی و کارهای مشر برای کشور	سرمایه‌گذار
۲	کیفیت پایین برخی کالاها داخلی نسبت به خارجی	محکم کاری و اتقان کاری	کارگر
۳	تمایل برخی به خرید کالای خارجی	مصرف کالای داخلی و نرفتن به دنبال برندها و مارکهای خارجی دولت، مصرف کالای خارجی را بر خود حرام کند برنامه ریزی دولت، برای تامین نیازهای خودش در داخل کشور	مصرف کننده یا بائع
۴	وجود کالای قاچاق در کشور	دنبال کردن کالای قاچاق از لب مرز تا داخل مغازه	دستگاه مبارزه‌ی با قاچاق
۵	وارداتی که به تولید داخلی آسیب میرساند	جلوگیری از آسیب دیدن تولید داخلی بر اثر واردات با نظارت بر آن	دستگاه‌های متولی واردات
۶	نفاخ به برندهای خارجی	ترویج مصرف کالای داخلی حمایت از تولید کننده داخلی	دستگاه‌های تبلیغی و رسانه‌ها
۷	تغییرات مکرر در قوانین اقتصادی	ثبات در قوانین	مجلس
۸	ضعیف بودن فرهنگ کار و فرار از کارهای سخت	برنامه ریزی برای نكوهش بیکاری، کم کاری و فرار از کار سخت	متولیان فرهنگی
۹	مفاسد اقتصادی	به جای حرف زدن درباره‌ی فساد جلوی فساد را بگیرند	متولیان مبارزه‌ی با فساد

ورود پول خارجی به کشور از نگاه ارقام

سال ۱۳۹۷ در این هیئت به تصویب رسیدند که نسبت به سال ۱۳۹۶، پنج مورد کمتر بوده است. البته این ارقام، مربوط به سرمایه‌گذاری خارجی مصوب است نه جذب شده. ممکن است جذب این سرمایه‌گذاری‌ها در سال بعد از تصویب، انجام شود و نسبت سرمایه‌گذاری جذب یا محقق شده به سرمایه‌گذاری مصوب نیز می‌تواند به ارزیابی سرمایه‌گذاری خارجی در کشور کمک کند.

سرمایه‌گذاری خارجی در کدام استان‌ها انجام شده؟

هشت استان از ۳۱ استان کشور سهمی در سرمایه‌گذاری خارجی سال ۱۳۹۷ نداشتند. در ایلام، بوشهر، چهارمحال و بختیاری، خراسان شمالی، سیستان و بلوچستان، کردستان، کرمانشاه و همدان، طرح مصوبی برای جذب سرمایه‌گذاری خارجی نداشتند.

بیشترین تعداد طرح‌های مصوب سرمایه‌گذاری خارجی در سه استان تهران، خراسان رضوی و قزوین بوده که به ترتیب ۱۸، ۱۲ و ۶ طرح برای جذب سرمایه‌گذاری خارجی داشته‌اند. بیش از یک پنجم طرح‌های مصوب سرمایه‌گذاری خارجی، مربوط به تهران است، اما اگر حجم سرمایه‌گذاری خارجی را در نظر بگیریم، تهران با حدود ۹۹ میلیون دلار، رتبه چهارم را به خود اختصاص می‌دهد.

بیشترین حجم سرمایه‌گذاری خارجی مصوب، مربوط به استان خراسان جنوبی با بیش از ۲۳۸ میلیون دلار است و پس از آن کرمان با حدود ۲۳۳ میلیون دلار و آذربایجان غربی با حدود ۱۳۴ میلیون دلار است.

بیشترین سرمایه‌گذاری در رابطه با شرکت‌ها نیز مربوط به شرکت صنایع مدیران خودرو به ارزش ۲۳۰ میلیون دلار برای

سه استان خراسان جنوبی، کرمان و آذربایجان غربی، امکان جذب بیشترین سرمایه‌گذاری خارجی را خواهند داشت. بیشترین ارزش طرح‌های مصوب سرمایه‌گذاری خارجی در سال ۱۳۹۷، مربوط به این سه استان بوده است.

سرمایه‌گذاری یکی از متغیرهای مهم اقتصاد کلان است که تأثیر مستقیمی بر تولید و رشد اقتصادی کشورها دارد. سرمایه‌گذاری، هزینه‌ای است که برای تهیه ابزار تولید انجام می‌شود و در هر دو گروه کشورهای در حال توسعه و توسعه‌یافته، اهمیت دارد.

سرمایه‌گذاری در کشورهای در حال توسعه معمولاً به دلیل منابع مالی محدود، باموانعی روبه‌رو است و این کشورها تلاش می‌کنند تا با جذب سرمایه‌گذاری خارجی، بر محدودیت منابع داخلی غلبه کنند و علاوه بر این، از سایر منافع سرمایه‌گذاری خارجی مانند ارتباط با بازارهای بین‌المللی و انتقال فناوری استفاده کنند.

سرمایه‌گذاری خارجی به دو صورت مستقیم و غیرمستقیم انجام می‌شود. در سرمایه‌گذاری خارجی مستقیم یا FDI معمولاً سرمایه‌گذاری فیزیکی انجام می‌شود یعنی سرمایه‌گذاری خارجی، هزینه‌های خرید ساختمان، تجهیزات و ماشین‌آلات را تأمین می‌کند. در سرمایه‌گذاری غیرمستقیم، از ابزارهایی مانند سهام یا ابزارهای بدهی، مانند اوراق قرضه استفاده می‌شود.

سرمایه‌گذاری خارجی در ایران

وجود ویژگی کشورهای در حال توسعه در ایران هم‌انگیزه جذب سرمایه‌گذاری خارجی توسط شرکت‌های داخلی را ایجاد می‌کند، اما عواملی مانند عملکرد پایین در بخش‌های مختلف اقتصادی، رتبه نامناسب در محیط کسب و کار و نیز بی‌ثباتی در سیاست خارجی، انگیزه سرمایه‌گذاران خارجی برای حضور در کشورمان را تحت تأثیر قرار می‌دهد.

بر اساس آمارهای آنتن‌تاد (کنفرانس تجارت و توسعه سازمان ملل)، سرمایه‌گذاری مستقیم خارجی انجام شده در ایران در سال ۲۰۱۸ برابر با سه میلیارد و ۴۸۰ میلیون دلار بوده که نسبت به سال ۲۰۱۷، بیش از ۳۰ درصد کاهش یافته است. البته مجموع سرمایه‌گذاری مستقیم خارجی در دنیا در سال ۲۰۱۸ نسبت به ۲۰۱۷ از بیش از ۱۴۹۷ میلیارد دلار به حدود ۱۲۹۷ میلیارد دلار کاهش یافته و شاید بتوان گفت کاهش FDI ایران نیز در همین راستا بوده است. با این حال، سهم ایران از مجموع FDI در دنیا بسیار ناچیز و در هر دو سال، کمتر از یک درصد بوده است.

با این وجود، سازمان سرمایه‌گذاری و کمک‌های اقتصادی و فنی ایران، سرمایه‌گذاری خارجی ۱۵ میلیارد دلاری برای سال ۱۳۹۷ را هدف‌گذاری کرده بود. طرح‌های شرکت‌های داخلی که برای متقاضی سرمایه‌گذاری خارجی هستند، در هیئت سرمایه‌گذاری این سازمان بررسی و تصویب می‌شوند. یعنی هر سال، دو رقم برای سرمایه‌گذاری خارجی در کشور داریم؛ میزان مصوب و میزان جذب شده.

سرمایه‌گذاری خارجی در کشور آب می‌رود؟

بر اساس گزارش عملکرد وزارت صمت در سال ۱۳۹۷، حجم کل سرمایه‌گذاری مصوب در این سال، بیش از ۱۱ میلیارد دلار بوده که نسبت به سال ۱۳۹۶ کاهش ۶۸.۵ درصدی داشته است. ۸۳ طرح در

۹ مانع اصلی برای رونق...

یکی هم مسئله مسئولیت دستگاه‌های تبلیغی و رسانه‌ها است. رسانه‌ها هم همین جور؛ صداوسیما، دیگران، بایستی روی مسئله مصرف داخلی و تولید داخلی به معنای واقعی کلمه کار کنند؛ اینها تأثیر می‌گذارد.

وظیفه‌ی مجلس شورای اسلامی

یک مسئله مسئله‌ی ثبات در قوانین است که این به عهده‌ی مجلس است. مراقب باشند مدام قوانین مربوط به مسائل اقتصادی از جمله مسائل مربوط به کار را هر روز عوض و بدل نکنند که بشود آن کسانی که می‌خواهند برنامه‌ریزی کنند، برنامه‌ریزی کنند.

وظیفه‌ی متولیان فرهنگی کشور

به هر حال متولیان فرهنگی کشور در نکوهش بیکاری و کم‌کاری و فرار از کار سخت، برای کار فرهنگی برنامه‌ریزی کنند. آقا جان! کار سخت را باید قبول کرد. اگر کار سخت را ما به خودمان تحمیل نکنیم، قبول نکنیم، به جایی نمی‌رسیم؛ فقط دنبال کار آسان که نمیشود رفت؛ باید انسان کار سخت را قبول کند؛ در هر جایی که هست. آن کسانی که توانستند در صنعت، در فناوری، در مسائل علمی به اوج برسند، کارهای سخت را بر خودشان تحمیل کردند. این، فرهنگ‌سازی لازم دارد. اینکه فقط دنبال کارهای آسان باشیم، کار پیش نمی‌رود.

وظیفه‌ی متولیان مبارزه‌ی با فساد

متولیان مبارزه‌ی با فساد هم در این زمینه نقش دارند. حالا اسم فساد زیاد آورده میشود. حرف زدن راجع به فساد که فایده‌ای ندارد؛ «دزد دزد» گفتن، دزد از دزدی دست برنمیدارد؛ باید رفت، وارد شد. مسئولان کشور، روزنامه که نیستند که راجع به فساد حرف می‌زنند. بله، روزنامه راجع به فساد ممکن است حرف بزنند، من و شما که مسئول هستیم باید اقدام کنیم؛ حرف دیگر چیست؟ وارد بشوید؛ [اگر] بلدیم اقدام کنیم، جلوی فساد را به معنای واقعی کلمه بگیریم.

بر اساس آمارهای آنکتاب (کنفرانس تجارت و توسعه سازمان ملل)، سرمایه‌گذاری مستقیم خارجی انجام شده در ایران در سال ۲۰۱۸ برابر با سه میلیارد و ۴۸۰ میلیون دلار بوده که نسبت به سال ۲۰۱۷، بیش از ۳۰ درصد کاهش یافته است. البته مجموع سرمایه‌گذاری مستقیم خارجی در دنیا در سال ۲۰۱۸ نسبت به ۲۰۱۷ از بیش از ۱۴۹۷ میلیارد دلار به حدود ۱۲۹۷ میلیارد دلار کاهش یافته و شاید بتوان گفت کاهش FDI ایران نیز در همین راستا بوده است. با این حال، سهم ایران از مجموع FDI در دنیا بسیار ناچیز و در هر دو سال، کمتر از یک درصد بوده است.

افزایش سرمایه‌گذاری تولید خودروی سواری است. ۱۲ طرح از ۸۳ طرح مصوب، مربوط به افزایش سرمایه‌گذاری و یک مورد مربوط به خرید سهام است.

سهم مناطق آزاد و ویژه اقتصادی از سرمایه‌گذاری خارجی

مناطق آزاد و ویژه اقتصادی، سهم چندانی از طرح‌های مصوب سرمایه‌گذاری خارجی سال ۱۳۹۷ نداشتند. منطقه آزاد سلفچگان در استان قم با ۶ میلیون و ۵۰۰ هزار دلار برای دو طرح تولید پروفیل و شمش فولاد و منطقه ویژه اقتصادی بندر امیرآباد در استان مازندران با بیش از هفت میلیون دلار برای تولید محصولات چوبی در مجموع سهم ۱۰۲ درصدی از حجم سرمایه‌گذاری خارجی مصوب داشته‌اند.

تحریم بر سرمایه‌گذاری خارجی مؤثر است؟

بیشترین تعداد طرح‌های سرمایه‌گذاری خارجی در آخرین ماه سال، یعنی اسفند به تصویب رسیده است. بیش از یک پنجم طرح‌های سرمایه‌گذاری خارجی در سال ۱۳۹۷، یعنی ۱۸ مورد، در این ماه مصوب شده است. در خرداد ماه یعنی یک ماه پس از خروج آمریکا از برجام، ۱۱ طرح به تصویب رسیده که نسبت به ماه قبل، سه مورد بیشتر بوده است.

شوک بعدی به اقتصاد ایران در آبان و با تحریم‌های جدید وارد شد و در ماه بعد یعنی آذر، هیچ طرح سرمایه‌گذاری خارجی به تصویب نرسید. البته، همزمانی این وقایع و تغییر در تعداد طرح‌های مصوب سرمایه‌گذاری خارجی تنها می‌تواند یک نشانه باشد و برای بررسی آن، باید از مدل‌سازی اقتصادی استفاده کرد. با این وجود، نمی‌توان از تأثیر تعاملات بین‌المللی کشور در زمینه جذب سرمایه‌گذاری خارجی چشم‌پوشی کرد و باید دید در شرایط فعلی، چند درصد از سرمایه‌گذاری‌های خارجی مصوب، جذب خواهند شد.

تعداد طرح‌های مصوب سرمایه‌گذاری خارجی در سال ۱۳۹۷ به تفکیک ماه

تعداد طرح‌های مصوب سرمایه‌گذاری خارجی در سال ۱۳۹۷ به تفکیک ماه	فروردین	اردیبهشت	خرداد	تیر	مهر	آبان	آذر	دی	بهمن	اسفند
	۰	۸	۱۱	۵	۱۱	۷	۰	۱۱	۴	۱۸

راهکارهای ساماندهی بازار مسکن چیست؟

نابسامانی بازار مسکن و افزایش افسار گریخته قیمت‌ها در این حوزه مجلس و دولت را از ابتدای سال جاری به تکاپو انداخت تا به سمت سیاست‌ها و طرح‌هایی بروند تا بتوانند این بازار را کنترل کنند. به گزارش گروه وبگردی باشگاه خبرنگاران جوان، این روزها با افزایش چند برابری قیمت مسکن و به دنبال آن افزایش اجاره بها هر روز سهم مسکن در سبد خانوارها پررنگ‌تر شده به طوری که شاید امروز بتوان نیمی از سهم سبد خانوارها را به این حوزه اختصاص داد. بر اساس اصل ۳۱ قانون اساسی داشتن مسکن متناسب با نیاز، حق هر فرد و خانواده ایرانی است. دولت موظف است با رعایت اولویت برای آن‌ها که نیازمندترند به خصوص روستائینان و کارگران زمینه اجرای این اصل را فراهم کند. نابسامانی بازار مسکن و افزایش افسار گریخته قیمت‌ها در این حوزه مجلس و دولت را از ابتدای سال جاری به تکاپو انداخت تا به سمت سیاست‌ها و طرح‌هایی بروند تا بتوانند این بازار را کنترل کنند.

راهکارهای ساماندهی بازار مسکن چیست؟

از ابتدای امسال چندین جلسه مشترک در بین اعضای کمیسیون عمران مجلس و وزیر راه و شهرسازی و رئیس سازمان ملی زمین و مسکن برای سیاست گذاری و هماهنگی بین دو رکن مجلس و دولت برای مدیریت بازار مسکن تشکیل شده و به گفته رئیس کمیسیون عمران مجلس شورای اسلامی نتایج این جلسات نشان می‌دهد که موضوع مسکن در حال تبدیل شدن به اولویت‌های اصلی کشور است و هم دولت و هم مجلس به دنبال یافتن سیاستی برای مدیریت این بازار هستند.

پس از برگزاری چندین جلسه مشترک در بین دولت و مجلس هفته گذشته بود که نمایندگان مجلس مسئله بازار مسکن را با توجه به اولییتی که پیدا کرده است در دستور کار قرار داد و به ریاست علی لاریجانی و با حضور وزیر راه و شهرسازی، رئیس کل بانک مرکزی، وزیر کشور، رئیس بنیاد مسکن نیز این جلسه برگزار شد.

در این جلسه محمد اسلامی وزیر راه و شهرسازی با بیان اینکه تحولات مسکن رابطه معناداری با تحولات نرخ ارز دارد، گفت

که وزارت راه تلاش دارد با پایدار کردن تولید مسکن از این مرحله عبور کند. باید مالیات سنگین برای خانه‌های خالی وضع شود. یکی از مسائل مهم در تهران مسکن زائد است که طبق آمار مرکز پژوهش‌ها در تهران ۵۰۰ هزار مسکن اضافی داریم که این میزان در کل کشور به دو میلیون مسکن اضافی می‌رسد. علی لاریجانی.

وی افزود: ما در بحث وضعیت مسکن در وزارت راه از بدو ورود نسبت به روان سازی و ایجاد گشایش در تولید و عرضه مسکن اقدام کردیم تا بتوانیم تولید مسکن را به یک امر پایدار تبدیل کنیم و در جهت پاسخگویی به نیاز واقعی جامعه اعتمادسازی لازم را بین توسعه‌دهندگان، انبوه‌سازان و مردم ایجاد کنیم.

همچنین عبدالناصر همتی رئیس کل بانک مرکزی با رونمایی از ارائه طرح ملی مسکن از سوی دولت بیان کرد: ان شاء الله با اجرایی شدن این طرح و پشتیبانی سیستم بانکی کشور شاهد کنترل قیمت مسکن خواهیم بود.

وی بیان کرد: یکی از دلایل افزایش قیمت مسکن به علت افزایش تقاضا و کاهش عرضه است و ما نیاز داریم عرضه را تقویت کنیم تا بازار به تعادل برسد. اما بخش قابل توجهی از افزایش قیمت مسکن به دلیل قیمت‌های نسبی و تمایل مردم به خرید مسکن و حفظ ارزش سرمایه در جامعه بوده است.

وی در ادامه اظهار کرد: باید با پایدار کردن تولید مسکن بتوانیم تولید حداقل ۵۰۰ هزار واحد مسکونی را هم در بافت‌های فرسوده و هم در بافت‌های جدید و شهرهای مختلف در نظر بگیریم و مسکن روستایی را به ۲۰۰ هزار واحد در سال برسانیم تا اطمینان پیدا کنیم که جریان تولید جریان پایداری هست.

عبدالرضا رحمانی فضلی وزیر کشور هم در جریان ارائه گزارش عملکرد این وزارتخانه در حوزه مسکن با بیان اینکه ۵۰ درصد درآمد خانوار صرف مسکن می‌شود، گفت: مشکلات مسکن مستقیماً روی دوش مردمی است که فاقد مسکن هستند.

وی افزود: حوزه مسکن به عنوان پیش‌برنده امر اقتصاد و تولید است و ضمن اینکه نسبت به یکی از اولویت‌های جامعه رفع نیاز می‌کند، می‌تواند محرک سایر حوزه‌های اقتصادی نیز باشد.

واحد مسکونی نیاز است، گفت: متوسط افزایش قیمت مسکن در یک سال گذشته در کل کشور به جز تهران بیش از شش و نیم میلیون تومان و در تهران ۱۲ میلیون تومان بوده است. علی لاریجانی بعد از پایان اظهارات وزیر کشور و راه و شهرسازی و تعدادی از نمایندگان درباره طرح ملی مسکن و راهکار برون رفت از مشکل فعلی مسکن با تاکید بر این که مجلس شورای اسلامی و دولت برای حل مشکل مسکن هم صدا هستند، گفت: باید مالیات سنگین برای خانه‌های خالی وضع شود. یکی از مسائل مهم در تهران مسکن زائد است که طبق آمار مرکز پژوهش‌ها در تهران ۵۰۰ هزار مسکن اضافی داریم که این میزان در کل کشور به دو میلیون مسکن اضافی می‌رسد که بعضاً این مسکن‌ها لوکس هستند و افراد بی بضاعت توانایی خرید آن را ندارند.

لاریجانی با اشاره به گزارش مرکز پژوهش‌ها و وزیر دولت، گفت: یکی از نکات مورد تاکید آن‌ها این بود که باید ساخت مسکن در روستاها مورد توجه قرار گیرد. در حال حاضر به دلیل حریم ایجاد شده در بسیاری از روستاها و به دنبال آن از دید جمعیت عاملی شده است که زمین کافی برای ساخت مسکن وجود ندارد. البته آقای تابش، رئیس بنیاد مسکن گفت که بازنگری در این کار انجام می‌شود. وزیر کشور هم باید این تاکید را به استانداران داشته باشند تا این موضوع در شورای برنامه‌ریزی استان برای روستاییان حل شود. مهم آن است که این مشکل به گونه‌ای حل شود که مهاجرت از روستاها صورت نگیرد

رئیس مجلس شورای اسلامی در پایان این جلسه از کمیسیون عمران خواست که مجموعه مباحث مطرح شده در جلسه امروز را سریع پیگیری کنند تا این موارد در زمینه اجرا گام به گام جلو برود و مجلس شورای اسلامی نیز در آینده جلساتی برای نظارت بر این امر خواهد داشت. وی در پایان گفت: دولت توجه داشته باشد که موضوع مسکن مهم است؛ به خصوص برای زوج‌های جوان باید کاری به نحوی صورت بگیرد که در زمان معقول و سنجیده‌ای صاحب مسکن شوند.

همچنین محمدرضا رضایی کوچی رئیس کمیسیون عمران مجلس شورای اسلامی در گفتگو با ایسنا بیان کرد: یکی از دلایل عمده نابسامانی در بازار مسکن این است که دولت دهم و یازدهم طرح اساسی برای ساماندهی بازار مسکن نداشته است و در حقیقت نداشتن سیاست از سوی دولت در حوزه مسکن باعث ایجاد نابسامانی در این حوزه شده است. وی هم چنین نبود تعادل در بین عرضه و تقاضا در بازار مسکن را یکی از دلایل اصلی افزایش قیمت در این حوزه دانسته و اظهار کرد: اکنون ما نیاز به ساخت پنج میلیون واحد مسکن در

متأسفانه در حال حاضر در حوزه مسکن با عدم تعادل روبه رو هستیم که موجب رکود مسکن شده است، افزایش قیمت مصالح، افزایش قیمت ارز، کاهش ارزش ریال و عدم رقابت و فعالیت در حوزه مسکن با سایر حوزه‌ها در زمینه سوددهی باعث رکود مسکن شده است که مشکلات آن مستقیماً روی دوش مردمی است که فاقد مسکن هستند.

در جریان بررسی موضوع مسکن، حسین افشین نماینده مرکز پژوهش‌های مجلس شورای اسلامی با تاکید بر این که مشکل مسکن صرفاً با تولید مسکن حل نمی‌شود گفت: مادامی که به بازار مسکن نگاه سرمایه گذاری باشد و سوداگری در آن وجود داشته باشد مشکل این بازار حل نخواهد شد.

همچنین علیرضا تابش رئیس بنیاد مسکن از تأمین اعتبار برای ۷۰۰۰ واحد مسکن آسیب دیده در سیل خبر داد که به گفته وی شامل ۲،۵۰۰ میلیارد تومان تسهیلات قرض الحسنه است. وی اظهار کرد: یکی از مسائل مهم این است که در برخی از روستاها جمعیت زیاد شده است و زمین برای جوانانی که ازدواج کرده‌اند کم است؛ لذا این موضوع باید هر چه سریع‌تر با کمک استانداران و دستگاه‌های مربوطه حل شود.

محمدرضا رضایی کوچی رئیس کمیسیون عمران مجلس هم با بیان این که در کشور بیش از پنج میلیون و ۵۰۰ هزار

پیشرفت صفر در قانون کسب و کار

جدیدترین بررسی‌های مرکز پژوهش‌های مجلس در وضعیت اجرای قانون بهبود مستمر فضای کسب و کار در سال‌های ۹۷ و ۹۸ نیز نشان می‌دهد که اجرای قانون پیشرفت خاصی را تجربه نکرده است. اما سوال اصلی این است که دلایل شکست در اجرای این قانون چیست؟

پیش از این در گزارشی که از سوی محمدعلی دهقان دهنوی، معاون وزیر اقتصاد ارائه شده بود این موضوع مطرح بود که به دلیل ناهماهنگی بین دستگاه‌ها، ابهامات در برخی مواد قانون و نبودن سیستم پشتیبانی و اهتمام جدی دستگاه‌ها مشکلاتی در روند اجرای قانون کسب و کار ایجاد شده است؛ عواملی که در نهایت منجر به اجرا نشدن یا ناقص شدن مواد قانونی شده است.

اما احمد مرکز مالگیری، عضو هیات علمی مرکز پژوهش‌های مجلس در نشست اتاق بازرگانی تهران در ارائه گزارشی تازه از وضعیت اجرای این قانون گفت: وضعیت اجرای قانون بهبود مستمر فضای کسب و کار که از ۲۹ ماده و ۵۲ حکم قانونی تشکیل شده، نخستین بار در سال ۹۶ مورد بررسی قرار گرفت. بررسی‌های ما در سال ۹۶ حاکی از آن بود که از این ۵۲ حکم، صرفاً ۹ حکم به اجرا درآمده، ۱۹ حکم به طور ناقص اجرا شده و ۲۵ حکم نیز اساساً اجرا نشده است.

وی افزود: تصور ما این بود، انتشار این گزارش که نشان‌دهنده عدم اجرای ۵۰ درصد از قانون است، باز خورده‌های شدیدی را برانگیزد؛ اما در این زمینه اتفاقی رخ نداد. مالگیری با بیان اینکه در سال‌های ۹۷ و ۹۸ اجرای قانون پیشرفت خاصی را تجربه نکرده است، ادامه داد: در ماه گذشته به سفارش کمیسیون اقتصادی مجلس، بررسی روند اجرای این قانون را بار دیگر آغاز کردیم که این بررسی‌های نشان می‌داد، همچنان ۹ حکم اجرایی شده، ۲۱ حکم اجرای ناقص داشته و ۲۳ حکم نیز اجرا نشده است.

کشور داریم، اما هنوز اقدام به ساخت و تولید آن نکرده ایم و در کنار این رقم هر ساله نیز ۷۰۰ هزار خانواده جدید در کشور شکل می‌گیرد که به مسکن نیاز دارند طبیعی است که در چنین شرایطی تعادل بین عرضه و تقاضا برهم خورده و قیمت مسکن از کنترل خارج شود.

شهرام کوسه غراوی عضو کمیسیون عمران مجلس شورای اسلامی نیز در گفتگو با ایسنا با اشاره به اینکه امروز عدم تعادل بین عرضه و تقاضا باعث شده تا مسکن به سبب خانوارهای ضعیف و جوان جامعه فشار زیادی تحمیل کند تاکید کرد: دولت با ساخت خانه‌های اجاری برای اقشار جوان و ضعیف جامعه به شرط تملیک در آینده می‌تواند بازار مسکن را کنترل کند.

سید هادی بهادری از دیگر اعضای کمیسیون عمران مجلس شورای اسلامی نیز در گفتگو با ایسنا با تاکید بر اینکه روز به روز سهم مسکن در سبب خانوار در حال افزایش است گفت: کنترل بازار اجاره امروز نیاز به ورود بخش‌های نظارتی دارد و تنها راه حل مقابله با سوداگری در بازار مسکن سیاست‌های مالیاتی است. افرادی که به مسکن نگاه سوداگری دارند و تعداد معاملات آن‌ها بالا است باید بخشی از هزینه معامله آن‌ها به صورت مالیات اخذ شود. امروز عده‌ای معتقدند ۷۰ درصد بازار مسکن در دست سوداگران این بازار است که در صورت درست بودن این آمار تنها راه ایستادن در برابر آن اخذ مالیات است.

وی در ادامه با انتقاد از رها شدن بازار اجاره از سوی دولت و نبود متولی در این حوزه تصریح کرد: در اصل سو استفاده سوداگران در نابه سامانی بازار اجاره نقش پررنگی دارد و افزایش اجاره بها را نباید به طور مستقیم با افزایش قیمت ملک گره زد. کنترل بازار اجاره امروز نیاز به ورود بخش‌های نظارتی دارد.

بهادری هم چنین با طرح پیشنهادی برای مدیریت بازار مسکن به ویژه اجاره بها گفت: می‌توان از ظرفیت شورای شهر برای نظارت بر بازار اجاره‌ها استفاده کرد. همان طور که شورای شهر در کلانشهرها بر روی نرخ وسایل حمل و نقل عمومی نظارت دارد می‌تواند بر این حوزه نیز وارد شود.

همچنین سید ابوالفضل موسوی بیدکی نایب رئیس کمیسیون عمران مجلس شورای اسلامی در گفتگو با ایسنا با اشاره به اینکه مسکن تابعی از اقتصاد ایران است و نمی‌توان آن را از سایر بازارهای کشور جدا دانست تاکید کرد: دولت برای کنترل بازار مسکن در گام اول باید سیاستی را برای ساماندهی مسکن استیجاری اتخاذ کند که یکی از ابزارهای آن مالیات است که با ارائه طرح‌هایی در این زمینه می‌تواند بازار مسکن را مدیریت کند.

نمایندگان مجلس شورای اسلامی غالباً بر این باورند که امروز عدم تعادل در بین عرضه و تقاضا در بازار مسکن و از سوی دیگر نگاه سوداگرانه به بازار مسکن از دلایل عمده نابه سامانی در این بازار است که با اقدام به ساخت مسکن برای برقراری تعادل بین عرضه و تقاضا و استفاده از ابزار مالیات برای مقابله با سوداگری در بازار مسکن می‌توان این حوزه را مدیریت کرد.

قرار است از این پس کمیسیون عمران مجلس شورای اسلامی هر هفته جلسه ویژه‌ای را برای بررسی سیاست‌های مؤثر در کنترل بازار مسکن تشکیل دهد.

منبع: ایسنا

چرا تجارت آزاد ایران با اتحادیه اقتصادی اوراسیا اهمیت دارد؟

تجارت آزاد ایران با اتحادیه اقتصادی اوراسیا که با مصوبه روز گذشته مجلس وارد فاز اجرایی شد، گام مهمی در عرصه تجارت خارجی ایران و گسترش مبادلات با همسایگان شمالی است. در چارچوب تجارت آزاد ایران با اتحادیه اقتصادی اوراسیا بیش از ۵۰۰ کالای صادراتی ایران به روسیه، قزاقستان، بلاروس، ارمنستان و قرقیزستان از تعرفه ترجیحی صفر برخوردار شده است.

یکی از اهداف مهم موافقت نامه های تجاری، ایجاد تسهیلات و حذف قوانین دست و پا گیر برای تجار و سرمایه گذاران است. امضاء موافقت نامه تعرفه ترجیحی و ایجاد منطقه آزاد تجاری میان ایران و اتحادیه اوراسیا هم منجر به توسعه روابط اقتصادی ایران و اتحادیه اوراسیا گردیده و هم می تواند به هاب منطقه ای ایران کمک کرده و کریدور شمال-جنوب را تقویت نماید.

ایران در سال ۱۳۹۵ به کمیسیون اقتصادی اتحادیه اوراسیا پیشنهاد ایجاد یک منطقه آزاد تجاری میان ایران و این اتحادیه را مطرح نمود؛ پیشنهادی که از جانب اعضای آن نیز مورد استقبال قرار گرفت و طی دو سال مذاکرات متعدد و ارزیابی کمی و کیفی اقلام و میزان تعرفه ترجیحی آنها، بالاخره این موافقتنامه در تاریخ ۲۷ اردیبهشت ۱۳۹۷ در شهر آستانه قزاقستان به امضا رسید.

در پی مذاکرات متعدد طی دو سال گذشته، طرفین توانسته اند برای اعمال تعرفه های ترجیحی روی بسیاری از کالاهایی که از ایران به پنج کشور عضو این اتحادیه - روسیه، ارمنستان، قزاقستان، بلاروس و قرقیزستان - صادر می شود و همچنین کالاهایی که از این کشورها به ایران وارد می شود، به توافق برسند.

براساس این موافقتنامه، ایران از اتحادیه

اقتصادی اوراسیا امتیازات گمرکی خاصی دریافت کرده و کشورهای این اتحادیه هم این امکان را خواهد داشت تا حجم صادرات خود به ایران را تا ۷۵ درصد افزایش دهند. ایران نیز می تواند با امتیازاتی که دریافت می کند، صادرات کالاهای خود به مقصد پنج کشور اوراسیایی را تا چند برابر افزایش دهد.

این امتیازات ۵۰۲ قلم کالاهای مختلف در حوزه های مواد غذایی، مواد مصرفی شیمیایی، محصولات ساختمانی، صدور خدمات فنی و مهندسی، محصولات صنعتی و محصولات کشاورزی از سوی اتحادیه اوراسیا و ۳۶۰ قلم کالا در همان موارد مشابه را از سوی ایران شامل می گردد که در مجموع کل اقلام مشمول در موافقتنامه به ۸۶۲ مورد می رسد.

بر اساس توافق، بین صفر تا صد درصد کاهش تعرفه ای و گمرکی بر این کالاها میان دو طرف برقرار می گردد.

این بدین معناست که شرکت های دولتی، خصوصی و تجار ایرانی می توانند این کالاها را با شرایط بسیار آسان تر و عوارض گمرکی بسیار کمتر به کشورهای عضو اتحادیه اوراسیا که اغلب همسایه ما هستند، صادر نمایند و در مقابل، شرکت های دولتی، خصوصی و تجار کشورهای عضو اتحادیه اوراسیا نیز میتوانند با تسهیلات بیشتری، به تجارت با ایران بپردازند.

یکی از اهداف مهم موافقت نامه های تجاری، ایجاد تسهیلات و حذف قوانین دست و پا گیر برای تجار و سرمایه گذاران است. امضاء موافقت نامه تعرفه ترجیحی و ایجاد منطقه آزاد تجاری میان ایران و اتحادیه اوراسیا هم منجر به توسعه روابط اقتصادی ایران و اتحادیه اوراسیا گردیده و هم می تواند به هاب منطقه ای ایران کمک کرده و کریدور شمال-جنوب را تقویت نماید.

ادامه در صفحه ۱۵

شکست

قانون بهبود کسب و کار

قانون بهبود محیط کسب و کار شکست خورد. ناهماهنگی بین دستگاه‌ها، نبودن سیستم پشتیبانی و اهتمام جدی دستگاه‌ها به عنوان مهم‌ترین عوامل اجرا نشدن یا ناقص شدن قانون بهبود فضای کسب و کار اعلام شده است. اگرچه پیش از این، تنها بخش خصوصی بود که نسبت به بی‌توجهی به قانون مذکور هشدار می‌داد، اما این بار دولتی‌ها هم اذعان داشتند که این قانون بعد از گذشت هفت سال از تصویب آن به طور کامل اجرایی نشده و عملاً شرایط برای کار سخت‌تر شده است.

شکست قانون بهبود کسب و کار

عدم اجرای قانون بهبود مستمر فضای کسب و کار هم از سوی بخش خصوصی و هم از سوی دولت مورد انتقاد واقع شد. اگرچه پیش از این، تنها بخش خصوصی بود که نسبت به بی‌توجهی به قانون مذکور، در جلسات مختلف هشدار می‌داد؛ اما این بار دولتی‌ها هم اذعان کردند که این قانون به طور کامل اجرایی نشده است. بیش از هفت سال از تصویب قانون بهبود مستمر فضای کسب و کار می‌گذرد. اما کارشناسان اعلام کرده‌اند که حدود ۸۰ درصد از این قانون اجرا نشده است. در این راستا یکی از مقامات دولتی به تبیین عدم اجرای این قانون پرداخته است. به گفته معاون وزیر اقتصاد، ناهماهنگی بین دستگاه‌ها، نبودن سیستم پشتیبانی و اهتمام جدی دستگاه‌ها مهم‌ترین عامل اجرانشدن یا ناقص شدن قانون بهبود مستمر فضای

کسب و کار است. نماینده بخش خصوصی و نماینده قوه مقننه نیز مشکلات اساسی فضای کسب و کار را برشمردند. به گفته آنها، در حال حاضر تعدد بخشنامه‌ها و غیر قابل پیش‌بینی بودن شرایط اقتصادی، مهم‌ترین مشکل فضای کسب و کار است.

قانونی که اجرا نشد

بر اساس اذعان یکی از مقامات دولتی، قانون بهبود مستمر فضای کسب و کار به طور کامل اجرا نشده است. محمدعلی دهقان‌دهنوی، معاون وزیر اقتصاد در یک برنامه تلویزیونی درباره اجرای ناقص این قانون گفت: اجرای ناقص قانون بهبود مستمر فضای کسب و کار علت‌های مختلف دارد. اما وزارت اقتصاد مشغول سهولت بخشیدن به شاخص‌های کسب و کار است.

حال آنکه در این قانون به دلیل ناهماهنگی بین دستگاه‌ها، ابهامات در برخی مواد قانون و نبودن سیستم پشتیبانی و اهتمام جدی دستگاه‌ها مشکلاتی ایجاد شده است. او گفت: برای همه روشن است که شرایط فضای کسب و کار تابع شرایط اقتصادی و عوامل بیرونی و درونی کشور است؛ اما هنوز موفق نشده‌ایم در کمیسیون اقتصادی مجلس گزارش اقدامات انجام شده در بهبود فضای کسب و کار را ارائه دهیم. این در حالی است که ۱۵ اقدام مهم و اساسی در حال انجام است که در بهبود فضای کسب و کار اثر کوتاه‌مدت و بلندمدت خواهد داشت. پیش‌نویس این اقدامات انجام شده تا در دولت به صورت لایحه درآید و به مجلس ارائه شود. دهنوی افزود: وضعیت تامین مالی در حال حاضر بهتر

نشده اما شاخص آن، بررسی محیط کسب و کار در رده‌های پایین‌تر قرار گرفته است. بر اثر تورم، شرایط از نظر اقتصادی تغییر کرده و مشکلات بیشتر شده است؛ اما بحث ثبات مقررات و غیر قابل پیش‌بینی بودن قیمت و وضعیت مواد اولیه، ناشی از مواجه بودن سیاست‌گذار با شرایط غیر قابل پیش‌بینی بوده که تحت تاثیر عوامل بیرونی باعث تلاطم شرایط اقتصادی شده است و سیاست‌گذار ناچار به اتخاذ تصمیمات غیر قابل پیش‌بینی بوده است. نکته مهم این است که شوک وارد شده در اقتصاد کشور مانند سال‌های قبل نیست و در دو سالی که وارد رشد اقتصادی خوبی شده بودیم شوک اقتصادی شدیدتری را تجربه کردیم. او افزود: بهبود فضای کسب و کار یک اصل مورد قبول دولت‌هاست اما گاهی اوقات سیاست‌ها بر اساس اقتضائاتی برای عبور از دوره بحران اتخاذ می‌شود و بعد از یک دوره مشخص باید سیاست‌ها را بازنگری کرد.

محمد رضا پورا براهیمی رئیس کمیسیون اقتصادی مجلس نیز گفت: هدف از تصویب این قانون (قانون بهبود مستمر فضای کسب و کار) این بود که فعالان اقتصادی بتوانند به سهولت در کشور فعالیت داشته باشند و با دسترسی به اطلاعات برای اخذ مجوزها بتوانند به کار خود ادامه دهند؛ اما در ۷ سال گذشته به توجه به تذکرات داده شده، بخش عمده‌ای از قانون یا اجرا نشده یا اجرای آن ناقص بوده که نشان می‌دهد که قانون عملیاتی نشده است. وقتی رتبه ما در بین کشورهای منطقه چون گرجستان که رتبه یک‌رقمی دارد، پایین‌ترین است، به

چرا تجارت آزاد ایران با اتحادیه اقتصادی ...

و این کشورها برقراریست براساس گزارش سازمان توسعه تجارت، میزان تراز تجاری بین ایران و کشورهای عضو اتحادیه اقتصادی اوراسیا در سال ۲۰۱۷ فقط ۲ درصد از کل مبادلات بازرگانی ایران را شامل می شد. ایران همچنین کشوری سرشار از منابع غنی نفتی و گازی است و به جهت قرار گرفتن در بهترین موقعیت ترانزیتی - بین دو دریای خزر در شمال و خلیج فارس در جنوب - و قرار گرفتن در موقعیت ترانزیتی شرق به غرب، می تواند مسیری مناسب برای ترانزیت کالاهای کشورهای عضو اتحادیه باشد.

اتحادیه اقتصادی اوراسیا بیش از ۱۸۰ میلیون نفر جمعیت و بیش از ۲۰ میلیون کیلومتر مربع وسعت دارد و تولید ناخالص داخلی کشورهای عضو فراتر از چهار تریلیون دلار در سال بر آورد می شود. مهمتر اینکه جوامع این کشورها اشتراکات فرهنگی - اجتماعی فراوانی با ایران دارند، لذا دسترسی ایران به بازارهای این منطقه با این وسعت، جمعیت و ظرفیت می تواند علاوه بر تحکیم همکاری اقتصادی و در نتیجه رشد فزاینده اقتصاد، تجارت و توسعه کشورمان، فرصت های شغلی ایجاد نماید.

در شرایطی که تحریم های موجود علیه ایران و روسیه، محدودیت هایی برای فعالیت های اقتصادی این دو کشور به وجود آورده، این توافق برای هر دو طرف از اهمیت ویژه ای برخوردار است و می تواند عاملی برای توسعه روابط اقتصادی ایران و روسیه باشد.

شایان ذکر است که ویتنام و چین نیز توافقاتی با این اتحادیه به امضا رسانده و چند سازمان تجاری بین المللی و حدود چهل کشور از جمله ترکیه، تونس، هند، نیوزلند، مغولستان، سنگاپور، مصر و رژیم صهیونیستی تاکنون خواهان ایجاد منطقه آزاد با اتحادیه اقتصادی اوراسیا شده اند.

/ایرنا

نظر می رسد اهتمام جدی در اجرای قانون وجود نداشته است. پورا بر اهی می گفت: یکی از موانع اثرگذار دیگر در این حوزه که باعث شده از مشکلات فضای کسب و کار به عنوان بیماری مزمن یاد می کنیم، شرایط محیطی و عوامل بیرونی است که بر فعالیت های اقتصادی اثرگذار بوده است. تامین مالی و دسترسی به منابع مالی و بالابودن نرخ مالی به عنوان عوامل بیرونی بر فضای کسب و کار تاثیر گذاشته است و شوک های ارزی در اقتصاد ایران و بی ثباتی در آیین نامه ها نیز از دلایل دیگر اجرایی نشدن قانون بوده است. بالا بودن تعداد بخشنامه ها هم موجب ایجاد اشکال در کار فعالان اقتصادی شده است. در این راستا ۳۷ بخشنامه به شورای گفت و گو معرفی شده که به دلیل تعداد زیاد آنها، در فعالیت های اقتصادی اختلال ایجاد کرده است. وی به شوک های ارزی در سال قبل اشاره کرد و گفت: شوک های ارزی در سال های مختلف در کشور تجربه شده بود، ولی شوک ارزی و مشکلات ارزی در سال قبل شدیدتر بود. حال آنکه در فضای متلاطم آرام کردن فضا و برنامه ریزی لازم برای کنترل اوضاع مهم است. پورا بر اهی می گفت: وزارت اقتصاد باید از طریق دولت پنجره واحدی را برای بهبود فضای کسب و کار ارائه دهد. هدف از اجرای قانون مذکور، بهبود کسب و کار فعالان اقتصادی است و اگر خروجی چند سال کار دولت این باشد که ۵۰ درصد قانون انجام نشده، رسیدگی به این مساله و قانون مورد نظر وظیفه بخش نظارتی مجلس شورای اسلامی است. میزان تکالیف دستگاه ها و اتاق بازرگانی به دقت شناسایی شده است و تا یکی دو ماه آینده در نیمه دوم سال تحولی در اجرای قانون و بهبود فضای کسب و کار خواهیم داشت.

حسین سلاح ورزی نایب رئیس اتاق بازرگانی نیز درباره موانع بر سر راه فضای کسب و کار گفت: دشواری تامین مالی و روزه های ممیزی در دریافت مالیات دو مشکل پیش روی فضای کسب و کار بوده که این مشکلات به غیر قابل پیش بینی بودن و افزایش قیمت مواد اولیه تغییر یافته است. نااطمینان بودن فضای کسب و کار و تعدد بخشنامه ها مهم ترین موانع پیش روی کسب و کار است. البته تکانه های اقتصادی مثل سیاست های ارزی و شوک ارزی چیز جدیدی نبوده است و بارها در گیر شوک های ارزی شده ایم. ولی این مساله را باید مد نظر داشته باشیم که بهبود فضای کسب و کار فقط به عهده دولت نیست، بلکه قوای دیگر از جمله قوه قضائیه نیز در بهبود شرایط نقش و وظایفی دارند؛ اگر چه اراده قوی در بدنه اجرایی دولت برای رفع موانع بهبود فضای کسب و کار نیز وجود ندارد؛ بنابراین به نظر می رسد باید متولیان به طور جدی به این مساله ورود کنند. ما هم در شورای گفت و گو و بخش خصوصی هم در کمیته ماده ۱۲ به صورت روزانه مقررات را شناسایی و پیگیری می کنیم، اما رفع موانع از عهده بخش خصوصی خارج است.

لازم الاجرائی قانون

از سوی دیگر، شورای گفت و گوی دولت و بخش خصوصی استان خراسان رضوی نیز محل دیگری برای طرح مساله عدم اجرای قانون بهبود مستمر محیط کسب و کار بود. در این نشست، رئیس اتاق ایران با اشاره به وضعیت نامساعد فضای کسب و کار، بر لزوم اجرای قانون بهبود مستمر محیط کسب و کار تاکید کرد و نظر مجلس را درباره نحوه اجرای این قانون لازم الاجرا دانست. غلامحسین شافعی با اشاره به ارزیابی های جهانی درباره فضای کسب و کار در کشورمان گفت: قوانین و دستورالعمل های قابل توجهی برای بهبود محیط کسب و کار تدوین، تصویب و ابلاغ شده اما بی توجهی به اجرای این قوانین و دستورالعمل ها یا اجرای ناقص آنها باعث شده ما به وضعیت فعلی برسیم. به گفته شافعی ۸۰ درصد از قانون بهبود مستمر محیط کسب و کار در استان خراسان رضوی اجرایی نشده است. در ادامه علیرضا رزم حسینی، استاندار خراسان رضوی در واکنش به اظهارات رئیس اتاق ایران در خصوص اجرایی نشدن ۸۰ درصد از قانون بهبود محیط کسب و کار در استان گفت: اگر این میزان عدم اجرای قانون در سطح استان وجود دارد، آمادگی کامل داریم که همراهی لازم را به ویژه در خصوص پیشنهاد رئیس اتاق ایران مبنی بر معرفی معاون کسب و کار دستگاه ها انجام دهیم تا مشکلات موجود دستگاه به دستگاه بررسی شود و سقف ۲۰ درصدی اجرای این قانون در استان را به ۵۰ درصد برسانیم.

ارزهای مجازی

مزیت ها و چالش های پیش رو

کارهای نظارتی، از حقوق خود دفاع کنند.

برای فروشنده ها هم خیلی خوب شد. به جای این که برای دیده شدن در خیابان ها، انواع هزینه های عوارض را به نقش دلالتی شهرداری ها بدهند، صرفاً با یک انبار در نقطه ای که الزاماً قیمت ساختمان و زمین در آن بالا نبود، توانستند کالاهای خود را نگهداری کنند و با سیستم های حمل و نقل پیک، کالای خریداری شده اینترنتی را به دست متقاضیان برسانند. امروزه این کاهش هزینه های اضافی، عملاً دیگر صاحبان فروشگاه های سنتی را که فلک وار در حاشیه خیابان ها صف کشیده اند، به چالش کشیده و تمرکز این فروشگاه ها را بر افزایش سرعت و دقت و کیفیت ارائه خدمات بازرگانی قرار داده است.

فناوری ها علیه واسطه های پولی

پول و نهادهای مرتبط با آن یعنی بانک های مرکزی و بانک ها، جایی است که به تازگی مورد هجوم فناوری های نوین قرار گرفته است. این جا همان جایی است که بانک ها به واسطه قدرتی که مشروعیت آن از سوی نهادهای حاکمیتی به دست می آید، به واسطه گری مالی مشغول اند.

در سطحی بالاتر، بانک های مرکزی قرار دارند که با استفاده از «حق آقایی» یا «سینوراژ»، اقدام به چاپ پول، می کنند. از سوی دیگر ارتباطات در نظام مالی بین المللی نیز موضوعی است که با استفاده از واسطه های تعریف شده توسط اقتصادهای بزرگ تعریف شده است و این اقتصادها به مدد این ابزارهای واسطه ای، نبض نظام معاملات بین المللی را در اختیار گرفته اند. به طوری که نمونه آن را می توان در قالب تحریم های مالی ایران از طریق پیام رسان مالی بین المللی (سوئیفت) دید.

با این اوصاف، چند سالی می شود که تلاش ها برای حذف واسطه ها در سازو کارهای پولی اقتصادی گسترش یافته است. از جمله تحولاتی که چند سالی است در این زمینه رخ داده، پدیده نوظهوری به نام رمزیننه ارزهاست. بیت کوین نمونه ای مشهور از رمزارزها به شمار می رود.

رمزیننه ارزها که مبتنی بر فضای دیجیتال هستند، به طور خیلی خلاصه، یک سیستم خصوصی و پول خصوصی برای تسهیل مبادلات بین افراد را تشکیل می دهند، بدون آن که نیازی به حضور نهاد مرکزی و واسط باشد. تصور کنید روزی خود شما یک پول اختراع کنید و بین افرادی که به شما اعتماد دارند و با شما رابطه دارند، به اشتراک بگذارید. این سیستم قادر خواهد بود روابط و تبادلات مالی بین شما و بقیه را شکل بدهد. این، یک مثال مینیاتوری از پدیده رمز ارزهاست که صد البته در مقیاس های بزرگ معنا پیدا می کند.

انواع ارزهای مجازی

ارز مجازی، یک مفهوم عام برای انواع گوناگونی از ارزهاست. ارز مجازی از آن جهت که غیر ملموس است، نوعی ارز دیجیتال محسوب می شود و وجه تمایز آن این است که پول

بعد از تجربه نسبتاً خوب بیت کوین در سال های اخیر در حوزه ارزهای مجازی، تعداد ارزهای مجازی در دنیا رو به فزونی گذاشت.

ظهور فناوری های دیجیتال، امکان واسطه گری در بازارها را به حداقل رسانده است. به عنوان مثال تا همین سال های اخیر، دفاتر تاکسی تلفنی به عنوان واسطه بین رانندگان و صاحبان تاکسی ها و متقاضیان سفر قرار داشتند، هزینه سفر را با احتساب برگشت خالی خودرو از متقاضی سفر می گرفتند و نیز با قدرتی شبیه انحصار طبیعی، کیفیت سفر مسافر را تعیین می کردند. اما به کارگیری فناوری های جدید و موبایلی در تاکسی های اینترنتی، سبب شد تا با احتساب تنها یک راه سفر برای رانندگان، هزینه خدمات برای متقاضیان سفر، تقریباً نصف شود. همچنین قدرت های انحصاری که گاهی خود را در خدمات ناقص، برخورد نامناسب و ... نشان می داد، به دلیل نیاز رانندگان به ماندن در دریایی از خدمات آنلاین توسط بسیاری از رانندگان دیگر، حذف شد و مشتری مداری نمود جدیدی پیدا کرد.

نمونه این موضوع یعنی حذف واسطه ها به مدد فناوری های دیجیتال را می توان در موارد دیگر نیز به وضوح مشاهده کرد. به عنوان مثال، شکل گیری فروشگاه های اینترنتی این امکان را داد که مشتریان به جای این که حضوری به خیابان بیایند و با هزینه زیاد، کالای مد نظر خود را انتخاب کنند، به دنیای مجازی بروند و کالای خود را با سازوکارهای شفاف در این عرصه انتخاب کنند، سفارش دهند و حتی با سازو

در شبکه تغییر ایجاد کند. این فرایند به گونه ای است که افراد برای ارسال وجوه، باید از یک رمز خصوصی و یک رمز عمومی استفاده کنند.

می توان گفت یکی از انگیزه های اختراع این ارزها، غیر متمرکز بودن آن بوده است. زیرا این پول در پی نارضایتی از دخالت نهاد مرکزی و ناظر در سیستم اقتصادی (به عنوان مثال بانک مرکزی) پدید آمده است. بدین منظور مخترعان این پول، در صدد آن بوده اند که تبادلات مالی به صورت فرد به فرد و بدون دخالت هیچ نهاد واسطی صورت گیرد که در این صورت، هم هزینه مبادلات کاهش می یابد و هم سرعت انتقال افزایش پیدا می کند و مهم تر از همه کسی نمی تواند به چاپ بی رویه پول برای منافع ملی خود اقدام کند و ارزش پول را کاهش دهد. راه حل این مسئله، اختراع یک پول غیر متمرکز، بر پایه انتقال فرد به فرد و متن باز بوده که تحت نظارت و کنترل هیچ نهادی نباشد.

بازار جهانی رمزینه ارزها

بعد از تجربه نسبتاً خوب بیت کوین در سال های اخیر در حوزه ارزهای مجازی، تعداد ارزهای مجازی در دنیا رو به فزونی گذاشت. هم اینک کار به جایی رسیده است که برخی افراد مشهور نیز به واسطه شهرت خود و اعتباری که نزد دیگران دارند، به فکر راه اندازی ارز مختص به خود افتاده اند. به عنوان مثال می توان از رونالدینیو بازیکن سابق تیم ملی برزیل نام برد. با این حال، بررسی ارزش بازار رمزینه ارزها در دنیا نشان می دهد که پیش از سال ۲۰۱۷ و اوایل آن، بیت کوین بیش از ۹۰ درصد از سهم بازار رمزینه ارزها را تشکیل می داد. اما با رونق چشمگیر این بازار در سال ۲۰۱۷ و ورود رمزینه ارزهای جدید، این سهم کاهش یافته و به زیر ۵۰ درصد رسیده است.

مزیت رمز ارزها

فارغ از انواع رمز ارزها، هم اینک می توان به مزیت های موجود در به کارگیری آن ها اشاره کرد. این موارد با توجه به جمیع شرایط اقتصاد بین الملل پیش روی کشورمان قابل توجه است:

۱- آزادی در پرداخت و دسترسی بین المللی:

در نظام پولی رمزینه ارزها، پرداخت ها نظیر به نظیر صورت می گیرد و هیچ واسطه ای وجود ندارد. به همین دلیل، با این سیستم می توان به هر کسی در دنیا، بدون وجود کارمزد نهاد واسط و با سرعت، وجه دلخواه خود را پرداخت کرد.

۲- هزینه عملیاتی پایین:

یکی از معایب نظام های متعارف پرداخت در سطح بین المللی، هزینه های معاملاتی بالایی است که توسط نهادهای واسط دریافت می شود. در نظام نوین پرداخت رمزینه ارزها، به دلیل فقدان نهادهای واسط، هزینه های معاملاتی بسیار اندکی وجود دارد و هر فردی بدون نیاز به پرداخت کارمزد مازاد می تواند وجه خود را انتقال دهد.

دیجیتال، نماینده اسکناس های بانکی است که فقط ساز و کار آن غیر فیزیکی شده است. در حالی که ارز مجازی هیچ گونه ارتباطی با پول بانکی نداشته است و یک ارز جدید با ساز و کار منحصر به فرد به شمار می رود.

ارزهای مجازی بر مبنای پاسخ به این سوال که آیا می توانند به پول واقعی تبدیل شوند یا خیر، به دو دسته «قابل تبدیل» و «غیر قابل تبدیل» تقسیم می شوند. رمز ارزهای غیر قابل تبدیل، هیچ گونه امکانی برای تبدیل به پول های بانکی را ندارند. همانند پول هایی که در بازی های رایانه ای یا موبایلی کسب می شوند و فقط امکان خرج در همان بازی را دارند و اصطلاحاً به آن ها «سکه بازی» می گویند. این ارزها صرفاً به صورت متمرکز هستند. یعنی یک نهاد مرکزی (برای مثال سازنده بازی) آن را انتشار می دهد و دفتر کل را نزد خود نگه می دارد که E-Gold معروف ترین مثال از این دسته است.

اما در مقابل پول مجازی «قابل تبدیل»، امکان تبدیل به پول های حقیقی و بالعکس را دارد و از آن برای خرید کالا و خدمات حقیقی و مجازی می توان بهره برد. این نمونه، رشد یافته ترین نمود پول های مجازی است. این پول ها خود به دو دسته متمرکز و غیر متمرکز تقسیم شده است. متمرکز به این معنا که انتشار و کنترل آن، توسط یک نهاد مرکزی صورت می گیرد. در مقابل پول مجازی غیر متمرکز، به معنای انتشار و کنترل پول، فارغ از کنترل و مدیریت نهاد مرکزی بوده و توسط کلیه افراد موجود در شبکه، با به کارگیری علم رمزگذاری مدیریت می شود. به همین جهت، به ارز مجازی قابل تبدیل غیر متمرکز، «رمزینه ارز» یا «ارز رمزنگاری شده» می گویند. زیرا تمام فرایندهای آن از جمله انتشار و تایید تراکنش ها، به جای این که توسط نهاد مرکزی انجام شود، از طریق تمامی افراد با سازو کار علوم ریاضی و رمزنگاری صورت می گیرد.

تأمین امنیت این شبکه پولی غیر متمرکز که فارغ از هرگونه نظارت و کنترل است، نیاز به یک سازو کار رمزنگاری شده دارد تا اعتماد افراد به آن جلب شود. به عبارت دیگر، در سازو کار این پول، نیاز به اعتماد به هیچ نهادی نیست و الگوریتم های ریاضی و رمزگذاری، صحت معاملات و تبادلات پولی را تایید می کنند و هیچ کاربری نمی تواند

۳- سرعت بالا در انتقالات بین المللی:
انتقال پول در این سیستم، به صورت فرد به فرد صورت می گیرد و به طور میانگین، در کمتر از ۱۰ دقیقه، وجه از حساب فردی به فرد دیگر منتقل می شود. از سوی دیگر در صورت نیاز به سرعت بالاتر، هر فرد می تواند با تعریف کارمزدی برای تراکنش خود، سرعت انتقال وجه را افزایش دهد. در حالی که در سیستم کنونی، سرعت انتقال وجه به دلیل وجود واسطه های مالی متعدد، بالاتر است.

۴- عدم خلق پول بی رویه در اقتصاد و کنترل تورم:

با توجه به این که خلق پول در اقتصاد بر اساس سازو کار تعریف شده در برخی رمزینہ ارزها، همانند بیت کوین، اساساً امکان پذیر نیست و نیز این نوع پول به صورت غیر متمرکز بوده و در اختیار بانک مرکزی قرار ندارد، بنابراین امکان خلق بی رویه پول و در نتیجه کاهش ارزش شدید آن، یا تورم افسارگسیخته متصور نیست. به علاوه در کشورهایی که بانک مرکزی از استقلال لازم برخوردار نبوده اند و سلطه مالی دولت وجود دارد، امکان گسترش حجم پول به واسطه کسری بودجه های دولت در اقتصاد وجود دارد که این مشکلات درباره رمزینہ ارزها مشاهده نمی شود.

۵- استفاده از رمزینہ ارزها در شرایط تحریمی ایران:

همان طور که بیان شد، رمزینہ ارزها، نوعی ارز خصوصی محسوب می شوند و هیچ نهادی توانایی دخالت در تراکنش های آن را ندارد. همچنین فرستنده و گیرنده در این سیستم غیر قابل شناسایی است بنابراین درباره کشورمان، تحریم های بین المللی نمی تواند در تعاملات مالی ایران از این طریق اثرگذار باشد.

۶- ناتوانی دولت ها در مصادره و بلوکه کردن: در شرایطی همچون شرایط کشور ما که در تخاصم با آمریکا، دارایی هایش در این کشور در معرض بلوکه شدن قرار می گیرد، استفاده از رمزینہ ارزها می تواند راهگشا باشد. چرا که این ارزها از این منظر امن هستند.

۷- امکان ایجاد رمزینہ ارزهای منطقه ای و

تسهیل در پیمان های پولی دو و چند جانبه:

امکان ایجاد رمزینہ ارز در محدوده جغرافیایی خاص، از دیگر فرصت های آن خواهد بود که کشورها می توانند از مزیت های به وجود آمده برای افزایش حجم تجارت منطقه ای بهره ببرند. علاوه بر این با توجه به گسترش پیمان های پولی دو یا چند جانبه در بین کشورها در سال های اخیر و حذف تدریجی ارزهای واسطی مانند دلار و یورو در مبادلات برخی از کشورها، این امکان وجود خواهد داشت که با تعریف یک رمزینہ ارز مشترک جدید به جای استفاده از ارزهای ملی، سرعت این پیمان ها و اثرگذاری آن ها در اقتصاد افزایش یابد.

۸- تسهیل در جهانی شدن کسب و کارهای داخلی و بهبود صادرات غیر نفتی:

یکی از ضعف های جدی اقتصاد ایران، وابستگی به درآمدهای نفتی است که با توجه به ویژگی های خاص رمزینہ ارزها، این امکان وجود خواهد داشت که کسب و کارهای موجود در داخل کشور، کسب و کار خود را به دیگر کشورها نیز گسترش داده و موجب افزایش صادرات غیر نفتی در اقتصاد ایران شوند. به علاوه با پذیرش بیشتر رمزینہ ارزها در کشور، یکی از مشکلات گردشگران خارجی به جهت خطرات حمل پول نقد بالا و انتقال ارز از طریق سیستم بانکی به داخل ایران رفع خواهد شد و زمینه برای توسعه گردشگری فراهم می شود.

۹- نبود امکان جعل رمزینہ ارزها:

یکی از چالش های موجود در پول های رایج کشورها، جعل و چاپ تقلبی این پول ها بوده که مشکلاتی را برای سیستم مالی کشورها در دوره های مختلف ایجاد کرده است. با این حال، ویژگی منحصر به فرد رمزینہ ارزها، نبود امکان جعل و چاپ تقلبی آن هاست که مزیت مهمی برای این نوع ارزها به شمار می رود.

۱۰- امکان تعریف قراردادهای هوشمند:

قراردادهای هوشمند، قراردادهایی هستند که اجازه انجام معاملات قابل اعتماد بدون دخالت اشخاص ثالث را می دهد. این معاملات قابل پیگیری و در عین حال غیر قابل برگشت هستند. این قراردادهای شامل تمام اطلاعات مربوط به شرایط قرارداد و اجرای تمام اقدامات پیش بینی شده به طور خودکار هستند. رمزینہ ارزها، امکان اجرای این قراردادهای را فراهم می کنند.

چالش و ریسک های رمزینہ ارزها

از سوی دیگر، ارزهای رمز پایه، با چالش ها و بعضی مشکلات بعضاً اساسی مواجه هستند که توجه به آن ها با توجه به شرایط اقتصاد ایران ضروری است. این مشکلات گاهی تصمیم گیری سریع تر مقامات پولی بانک مرکزی را می طلبد.

Bitcoin Devours More Electricity Than Switzerland

Estimated annual electricity consumption in 2019 (terawatt-hours)

استخراج بیت کوین و چالش جهانی مصرف برق

عباس علوی راد/ به نقل از statista

* برآوردهای دانشگاه کمبریج نشان می دهد که بیت کوین ۷۶/۶۱ تریلیون وات ساعت (TWh) برق هر سال در جهان مصرف می کند.

* این میزان مصرف برق از ۴۶/۵۸ تریلیون وات ساعت مصرف برق سالانه در کشور سوئیس بیشتر است.

* سهم بیت کوین از کل مصرف برق در دنیا در سال ۲۸/۰ درصد می باشد. در واقع اگر بیت کوین یک کشور بود، رتبه ۴۱ بیشترین مصرف کننده برق در میان ملل دنیا را در اختیار داشت !!

* درست است که ارزهای دیجیتال یکی از واقعیت های دنیای امروز است، لیکن این پدیده با چالش های بسیاری مواجه خواهد شد.

۱-نوسانات قیمتی و نبود ثبات:

این مورد در خصوص بیت کوین به وضوح قابل مشاهده است. قیمت بیت کوین در طول دوره ظهور خود، با فراز و نشیب های فراوانی روبه رو بوده است. به طوری که به عنوان مثال در یک سال اخیر، نوسانات چند هزار دلاری در ارزش بیت کوین وجود داشته است. این موضوع به بی اعتمادی به این ارز منجر می شود. زیرا خطر نبود ثبات در آن احساس می شود.

۲-فقدان قوانین و مقررات مشخص:

پول مجازی بر عکس پول های سنتی از قوانین و مقررات شفافتری برخوردار نیست و این می تواند به یک چالش جدی برای هر دولتی تبدیل شود. زیرا راه را برای انجام کارهای مجرمانه، پول شویی و ... باز می کند. این مشکل به دلیل ماهیت رمزگذاری شده این پول است که در آن، هویت واقعی فرستنده و گیرنده ناشناخته باقی می ماند.

۳-تضعیف بانک مرکزی و نهادهای واسط:

با رواج پول های مجازی، نقش نهادهای واسط و بانک مرکزی در تراکنش های کشور کمرنگ می شود. این موضوع می تواند خطر بسیار جدی برای سیستم پولی و مالی کشور به شمار آید. زیرا در این صورت، جایی برای اعمال سیاست های پولی باقی نمی ماند و هیچ نظارتی بر تراکنش های روزانه موجود، وجود نخواهد داشت.

۵-مشکل ارث:

در نظام بانکی موجود، در صورتی که صاحب حساب فوت کند، این امکان برای ورثه وجود خواهد داشت تا بعد از طی مراحل قانونی، دسترسی به حساب فرد متوفی داشته باشند. در حالی که در نظام پولی رمزبند، دسترسی به حساب شخص، صرفاً با داشتن آدرس کیف پول الکترونیکی و رمز عبور آن امکان پذیر است. در صورتی که این اطلاعات تنها در اختیار متوفی بوده باشد، هیچ سازو کاری برای دست یابی ورثه به ارث خود وجود نخواهد داشت.

۶-چالش فقهی:

هم اینک از منظر فقهی، چالش مهمی در خصوص رمزبند ارزها مبنی بر شرعی بودن یا نبودن کاربرد این ابزارها به عنوان پول وجود دارد. این چالش ها هم از نظر قواعد فقهی فردی (مانند اکل مال بالباطل) و هم قواعد فقهی اجتماعی (مانند قاعده نفی سبیل) وجود دارند.

۷-برگشت ناپذیری تراکنش های اشتباهی:

در سیستم کنونی بانک محور، اگر مبلغی به طور اشتباه واریز شود، بانک با وکالتی که از سوی سپرده گذار دارد می تواند وجه را به راحتی بازگرداند. اما در رمزبند ارز، چون هیچ نهاد مرکزی و واسطی وجود ندارد و همچنین هویت دارندگان کیف پول مشخص نیست، چنانچه وجهی به طور اشتباه به یک کیف پول الکترونیکی دیگر واریز شود، به هیچ عنوان قابل شناسایی و بازگشت نیست.

۴-بروز مشکلات امنیتی:

الکترونیکی بودن رمزبند ارز، چالش هایی نظیر گم شدن، هک شدن حساب کاربر و سرقت های الکترونیکی را به همراه دارد. به علاوه اگر کاربر، اطلاعات حساب و رمز عبور خود را فراموش کند، پول های او برای همیشه از بین خواهد رفت. در سیستم بانکداری متداول کنونی، اگر فردی کارت عابر بانک خود را گم کند، یا رمز آن را فراموش کند، به راحتی با مدارک شناسایی خود به بانک مراجعه و کارت و رمز خود را بازیابی می کند. اما در رمزبند ارز، اگر فردی کلید خصوصی خود را فراموش کند، به هیچ عنوان قابل بازیابی نیست. زیرا حساب او نزد هیچ نهادی ثبت نشده است که بتواند به آن مراجعه کند. علاوه بر این سرمایه فرد نیز کاملاً از بین می رود.

۸-تهدید رقبا:

اصلی مالک نیستند و همچنین فروشنده می تواند در هر تراکنش، از آدرس جدیدی استفاده کند.

رمزیننه ارزشها همچون بیت کوین به دلیل جلب اعتماد به سیستم، متن باز هستند و این مسئله منجر می شود که دیگران به راحتی از روی آن برنامه کپی و یک رمزیننه ارزش دیگر درست کنند به طوری که تا بهمن سال قبل، بیش از ۱۵۰۰ رمزیننه ارزش خلق شده است. این روند رقابتی می تواند تهدید بزرگی برای رمزیننه ارزشهای اولیه همچون بیت کوین ایجاد کنند. به عنوان مثال چنان چه در یک بازه زمانی، سرمایه داران بزرگ دنیا پول خود را از بیت کوین وارد رمزیننه ارزش دیگری و نیز کشورهای بزرگ دنیا بیت کوین را غیر قانونی اعلام کنند، در یک لحظه کل ارزش بیت کوین خواهد ریخت و سرمایه افراد به هیچ تبدیل خواهد شد.

۱۰-زمان زیاد تایید تراکنش برای مبادلات داخلی:

تایید کلیه تراکنش های بیت کوین به طور میانگین حدود ۱۰ دقیقه طول می کشد که اگر چه این زمان برای تراکنش های بین المللی مناسب است، اما برای تراکنش های داخلی بسیار زیاد است.

۹-فقدان مستند قانونی:

انتقال وجه در این نوع ارزشها غیر قابل تشخیص بوده و امکان رهگیری آن به راحتی میسر نیست. به طور مثال، اگر فردی از یک فروشگاه توسط رمزیننه ارزش، کالایی را خریداری کرد و فروشنده، پس از دریافت وجه، از ارسال کالا امتناع ورزید، خریدار امکان پیگیری حقوقی از مراجع قضایی به دلیل فقدان مستندات لازم را ندارد. چرا که آدرس ها در بردارنده هویت

تمرکززدایی هوشمندانه؛

مهمترین اصلاح اقتصادی

علی چشمی

حرکت به سمت دموکراسی (ویژگی چهارم) اما دولت قاعده مندی شکل نگرفته است. پس تاکید بر اصلاح کدام ویژگی می تواند نتایج بهتری برای جامعه داشته باشد؟ به نظر، تمرکززدایی هوشمندانه مهمترین اصلاح اقتصادی در شرایط کنونی است. سالهاست از زمان رضاشاه در نظام تصمیم‌گیری و سیاستگذاری اقتصادی به شدت تمرکزگرا عمل کرده ایم، بودجه

وابسته به نفت را به مراکز اصلی بیشتر تخصیص داده ایم، شرکتهای دولتی را به عنوان مهمترین ابزارهای اقتصادی در حوزه نفت، پتروشیمی، گاز، صنعت، معدن، آب، برق، مسکن، راه، بنادر، بازرگانی، کشاورزی و بانکداری و بیمه به صورت متمرکز اداره کرده ایم، در ارائه خدمات عمومی به ویژه آموزش و بهداشت و درمان با کمک صدها هزار مدرسه و بیمارستان دولتی به صورت متمرکز عمل کرده ایم. این تمرکزگرایی افراطی کشور را از نظر اقتصادی و اجتماعی و سیاسی فلج کرده است و حتی انعطاف لازم را برای شکل‌گیری نهادهای محلی مناسب از بین برده است. خواسته‌های محلی را سرکوب کرده و خواسته‌های ملی را تحت شعاع قرار داده است. چرا نباید یک شهرستان و یا یک استان برای خودش برنامه توسعه جامع داشته باشد؟

شاید بگویید که توانایی لازم را برای طراحی و اجرای برنامه توسعه ندارند. مشخص است که پس از سالها، کنترل‌های بوروکراتیک از مرکز، چنین توانایی شکل نگرفته اما با اصلاح قواعد و رویه‌ها و رقابت سازنده بین شهرستان‌ها و استان‌ها به سرعت توانایی‌های عجیبی به وجود خواهد آمد.

تا دهه ۱۹۹۰ میلادی برداشت رایج از اصلاحات اقتصادی در جهان این بود که باید شرکتهای دولتی را واگذار کرد (خصوصی‌سازی)، دخالت‌های دولت در بازارها به ویژه بازار کار، بازار ارز، بازار بانکی و بازار انرژی را کاهش داد (آزادسازی قیمت‌ها) و مقررات دست و پاگیر دولتی را کنار گذاشت (مقررات‌زدایی).

اما این اصلاحات مرسوم یا همان سیاست‌های تعدیل اقتصادی بدون یک دولت باکیفیت، نتایج ناگواری برای برخی کشورها داشت.

دولت باکیفیت چه ویژگی‌هایی دارد و چگونه به وجود می‌آید؟ دولتی که نه تنها مانع توسعه نباشد بلکه حامی توسعه باشد و حتی بالاتر از حامی، خودش بانی توسعه کشور باشد.

دولت باکیفیت چند ویژگی بارز دارد:

یک. غیرمتمرکز است و از توانمندی همه مناطق کشور به کاراترین روش بهره می‌برد.

دو. کمترین هزینه اجتماعی را دارد. یعنی کوچکترین بوروکراسی یا نظام اداری ممکن را دارد. بوروکراسی آن، کمترین هزینه را برای فعالیتهای بخش خصوصی ایجاد می‌کند. مالیات‌های دولت، کمترین اختلالات ممکن را بر سرمایه‌گذاری و اشتغال و تولید دارد.

سه. خدمات دولتی شامل امنیت، بهداشت و درمان، آموزش، تامین اجتماعی و امور زیربنایی از بالاترین کیفیت برخوردار باشد.

چهار. قوانین و رویه‌های درون دولت (بودجه‌ریزی، برنامه‌ریزی، نظام اداری و پاسخگویی) طبق قواعد دموکراسی می‌تواند به درستی کار کند.

پنج. استراتژی توسعه صنعتی مشخصی برای آینده کشور داشته باشد و بتواند آن را در بی‌ثباتی‌های سیاسی و اجتماعی و اقتصادی به پیش ببرد.

دولت ایران، نه تنها اصلاحات مرسوم را طی سه دهه اخیر نتوانسته انجام دهد از میان ویژگی‌های بالا نیز هیچ کدام را ندارد. مسئله این است که فراهم ساختن کدام ویژگی از اولویت بیشتری برخوردار است؟

ایرانیان از سال ۱۳۸۵ با انقلاب مشروطه برای دموکراتیک کردن دولت در حال تلاشند و با وجود

بخشنامه مهم بانک مرکزی / پرداخت وجه چک از

محل موجودی سایر حساب‌ها امکان پذیر شد

کار بوده و با عملیاتی سازی نسخه جدید کاشف در آینده‌ای نزدیک این مورد به سامانه تعاملی کاشف افزوده خواهد شد.

فرآیند رفع اثر از چک‌های برگشتی

بانک مرکزی در خصوص رفع سوءاثر از چک برگشتی خاطر نشان کرده که در صورت واریزی کسری مبلغ چک، بانک مکلف خواهد بود نسبت به رفع اثر از چک‌های برگشتی به درخواست صادر کننده چک، کسری مبلغ چک برگشتی را حداکثر به مدت یک سال تا زمان مراجعه دارنده چک در حساب جاری مربوطه نزد بانک محال علیه مسدود کند و ظرف مدت سه روز واریز مبلغ را به شیوه قابل استناد به اطلاع دارنده چک برساند؛ همچنین در صورت ارائه هر یک از مدارک موضوع بندهای ب، ج، د، ه و یا شمول بند و، پیش از یک سال از تاریخ انسدادهای مبلغ چک، می‌بایست از مبلغ مسدود شده رفع انسدادهای عمل آید.

بر اساس این بخشنامه، هر گاه وجه چک به علتی از علل مندرج در ماده ۳ پرداخت نشود، بانک مکلف است بنا به درخواست دارنده چک فوراً غیر قابل پرداخت بودن آن را در سامانه یکپارچه بانک مرکزی ثبت کند و با دریافت کد رهگیری و درج آن در گواهی‌نامه‌ای که مشخصات چک و هویت و نشانی کامل صادر کننده در آن ذکر شده باشد علت و یا علل عدم پرداخت را صریحاً قید و آن را امضاء و مهر به متقاضی تسلیم کند؛ لازم به ذکر است که به گواهی‌نامه فاقد کد رهگیری و فاقد مهر شخص حقوقی در مراجع قضائی و ثبتی ترتیب اثر داده نمی‌شود.

ماده ۳: صادر کننده چک باید در تاریخ مندرج در آن معادل مبلغ مذکور در بانک محال علیه وجه نقد داشته باشد و نباید تمام یا قسمتی از وجهی را که به اعتبار آن چک صادر کرده به صورتی از بانک خارج نماید یا دستور عدم پرداخت وجه چک را بدهد و نیز نباید چک را به صورتی تنظیم نماید که بانک به عللی از قبیل عدم مطابقت امضاء یا قلم خوردگی در متن چک یا اختلاف در مندرجات چک و امثال آن از پرداخت وجه چک خودداری نماید.

بانک مرکزی در همین راستا تأکید کرده محدودیت ۱۰ روزه موجود در سامانه‌های داخلی شبکه بانکی لغو شده و به محض صدور گواهی نامه عدم پرداخت، باید اطلاعات چک برگشتی به سامانه‌های چک‌های برگشتی بانک مرکزی ارسال شود. همچنین محدودیتی که تا امروز در سیستم بانکی مبنی بر ارسال اطلاعات چک‌هایی که صرفاً به دلیل کسر یا فقدان موجودی برگشت می‌شوند، لغو شده و علاوه بر علت فوق، اطلاعات کلیه گواهی نامه‌های عدم پرداخت صادره باید در سامانه‌های بانک مرکزی ثبت شود که بر همین اساس از تاریخ ۱۳۹۸/۲/۱۵ (۱۵ اردیبهشت ماه) استفاده از فیلد کد پستی جهت درج کدهای مربوط به علل برگشت چک در سامانه‌های بانک مرکزی ضروری خواهد بود.

این بانک اعلام کرده که شناسه چک برگشتی که در سامانه‌های چک برگشتی بانک مرکزی تولید می‌شود، همان کد رهگیری بوده و بانک واگذارنده می‌بایست تمهیدات لازم را برای درج شناسه یادشده بر روی گواهی نامه عدم پرداخت صادره تحت عنوان کد رهگیری اتخاذ کند و بانک موظف است حداکثر ظرف ۶ ماه نسبت به درج کد رهگیری بر روی گواهی نامه عدم پرداخت به صورت سیستمی اقدام کند.

به گزارش تسنیم، بانک مرکزی جمهوری اسلامی ایران در بخشنامه‌ای به مدیران عامل شبکه بانکی پیرو تصویب قانون اصلاح چک با مصوبه مجلس شورای اسلامی، تغییرات و اصلاحاتی را با توجه به تأکید مدیریت کل مقررات، مجوزهای بانکی و مبارزه با پولشویی ابلاغ کرد که اصلاحات جدید باید در سامانه‌های داخلی بانک‌های کشور لحاظ و عملیاتی شود.

پرداخت وجه چک از محل موجودی سایر

حساب‌ها امکان پذیر می‌شود

مدیریت کل اعتبارات بانک مرکزی اعلام کرده که بر اساس مفاد قانون جدید چک و دستورالعمل حساب جاری بانک مرکزی به شبکه بانکی، در صورت کافی نبودن موجودی حساب صادر کننده چک، بانک‌ها مکلف به پرداخت وجه چک از محل موجودی سایر حساب‌های صاحب حساب به ترتیب اولویت از حساب جاری، حساب قرض الحسنه پس انداز، حساب سرمایه‌گذاری کوتاه مدت و حساب سرمایه‌گذاری بلندمدت و همچنین مسدود کردن کلیه حساب‌ها و کارت‌های بانکی و هر مبلغ متعلق به صادر کننده به میزان مبلغ چک هستند.

در زمینه عملیاتی نمودن مفاد جدید قانون چک به منظور مسدودی حساب در صورت کافی نبودن موجودی حساب، تأکید شده که باید مشخصات صادر کنندگان چک برگشتی از سوی بانک مرکزی جهت شناسایی حساب‌های ایشان و انسدادهای چک‌های برگشتی از طریق بستر سامانه کاشف انجام شود که پس از اعمال تغییرات لازم اعلام خواهد شد؛ استفاده از سامانه کاشف بر اساس پیگیری خبرنگار ایبنا در این زمینه در دستور

سرمایه‌گذاری در کدام بازارها سود بیشتری دارد؟

سود سرمایه‌گذاری در بازارهای مختلف از آغاز سال ۹۸ تاکنون (۲۶ فروردین)

سود سرمایه‌گذاری در بازارهای مختلف در سال ۹۷ @mardomsalari1 مردم سالاری

سود سرمایه‌گذاری در بازارهای مختلف در ۱۸ سال گذشته (از سال ۱۳۸۰ تاکنون)

اگر فردی در سال ۱۳۸۰، یک میلیون تومان در بازارهای مختلف سرمایه‌گذاری می‌کرد، پول وی در فروردین ۹۸ حدوداً به چند میلیون تومان تبدیل می‌شد؟

مدیریت کل اعتبارات بانک مرکزی خاطرنشان کرده به استناد تبصره یک ماده ۵ مکرر، چنانچه صدور گواهی نامه عدم پرداخت به دلیل دستور عدم پرداخت طبق ماده ۱۴ قانون صدور چک و تبصره‌های آن باشد، سوء اثر محسوب نمی‌شود:

اطلاعات چک‌های برگشتی موضوع ماده فوق‌الذکر می‌بایست همانند گذشته به سامانه چک‌های برگشتی بانک مرکزی ارسال شوند؛ بر همین اساس پس از درج اطلاعات با کد اختصاص یافته برای علت برگشت چک موضوع ماده ۱۴ قانون، اطلاعات مذکور در پاسخ استعلام نمایش داده نخواهد شد.

به منظور اجرای مفاد قانون فوق در خصوص چک‌های مشمول ماده ۱۴ قانون که پیش از این در سامانه به ثبت رسیده است، کد مربوطه می‌بایست در فیلد کد پستی فرم اصلاحی در سامانه ارسال شود.

بانک مرکزی در تبصره ماده ۲ ماده ۵ مکرر، اطلاعات چک‌های برگشتی اشخاص حقوقی در سابقه امضاکنندگان آنها نمایش داده خواهد شد و بر همین اساس ضروری است همچون گذشته اطلاعات امضاکنندگان چک‌های برگشتی به صورت منظم در سامانه چک‌های برگشتی بانک مرکزی ثبت شود.

پدرآمدترین مشاغل دنیا را بشناسید

روزشمار

درآمد بالا و زیاد این روزها دغدغه هر کسی است که به شغل یا کاری مشغول است. همه ما تلاش می‌کنیم تا موقعیت‌های شغلی بهتری پیدا کنیم. در این میان اما برخی مشاغل درآمدهای بیشتری دارند. برخی از آنها انرژی و تجربه بیشتری می‌خواهند، برخی دانش و تخصص بیشتر.

مهندس نفت
حدود \$۸۷۰۰۰

خلبانان
حدود \$۸۷۰۰۰

توسعه‌دهنده نرم افزار
مداخل \$۷۸۰۰۰ و حداکثر \$۱۳۵۰۰۰

مدیران معماری و مهندسی
\$۸۷۰۰۰ تا \$۱۷۰۰۰۰

کنترل کننده ترافیک هوایی
۲۰۰۰۰۰ تا \$۵۱۰۰۰۰

دندانپزشک
\$۱۰۲۰۰۰ تا \$۱۷۳۰۰۰

مدیر فروش
مداخل درآمد \$۷۱۰۰۰

مدیر مالی
۷۷۰۰۰ تا \$۱۳۳۰۰۰

سازمان امور مالیاتی

فرصت طلایی عراق در دوره تحریم‌ها

خود بازگشته، چنانچه این دو همسایه با وجود تجربه‌های تلخ و دهشتناک تحمیلی افراطیون دیکتاتور اینک در قالب و محوریت یک فرهنگ تاریخی-مذهبی هویت خود را بازیافته و فرآیند تکاملی منطقه‌گرایی صلح محور را آغاز کرده‌اند.

نیازهای امروز ایران و عراق

در چنین نگرش و رویکردی می‌توان اذعان نمود دو کشور در یک بستر عمیق وابستگی متقابل قرار دارند. اکنون عراق به ثبات، بازسازی و توسعه روابط متوازن نیازمند است و ایران به رفع چالش سیاسی و مدیریت سخت‌ترین تحریم‌های یکجانبه امریکا. همچنین با توجه به حضور و نفوذ ساختاری امریکا در عراق و هزینه‌های گزاف و سرمایه‌گذاری‌های کلانی که در این کشور انجام داده‌اند، ثبات و توسعه عراق برای امریکا اهمیت به‌سزایی دارد.

بنابراین فرصتی بی‌نظیر برای ایران مهیاست. از یکسو ایران می‌تواند نقش کلیدی بازسازی عراق را بر عهده بگیرد و از سوی دیگر از این نقش برای پیشبرد منافع اقتصادی ایران در دوران تحریم بهره لازم را ببرد.

اینک که بنیادی‌ترین برون رفت ایران از چالش کنونی عملی کردن کلید واژه راهبردی «رونق اقتصادی» است، دولت ایران می‌تواند قراردادهای مشارکتی و درازمدت برای بازسازی و توسعه زیرساخت‌های عراق در زمینه‌های برق‌رسانی، گازرسانی، احداث پالایشگاه، راه‌سازی و توسعه شبکه حمل‌ونقل ریلی و جاده‌ای، ساختمان‌سازی و ... منعقد سازد اما نگراننده بر این باور است که این مهم به خصوص در شرایط تحریم‌های امریکا تنها زمانی به مزیت اقتصاد ملی ایران تبدیل خواهد شد که دولت نقش سیاست‌گذاری کلان و متوازن‌کننده در توسعه عراق داشته باشد اما آن را از طریق حضور و حمایت از بخش خصوصی در بازار عراق فراهم سازد.

عبور از شرایط تحریم و غلبه بر مشکلات اقتصادی با سیاست‌های مبتنی بر «رونق اقتصادی» میسر خواهد بود ولیکن ظرفیت‌های موجود همچون ظرفیت کشور همسایه عراق را نباید به بهانه‌های امنیتی یا تداوم تسلط دولت بر بازار از دست داد. طبق آخرین آمارها حجم مبادلات سالانه دو کشور بالغ بر ۱۳ میلیارد دلار شده و دو کشور درصد هستند حجم تجارت را در بازه‌ای میان‌مدت به ۲۰ میلیارد دلار برسانند.

در محاسبات اقتصادی، سیاسی و در جلسه هیات نمایندگان اتاق‌های بازرگانی، صنایع، معادن و کشاورزی ایران منیتی اصولاً تمام کشورهای همسایه حائز اهمیت هستند. در این بین اما عراق به چندین دلیل عمده جایگاه ویژه‌ای برای ایران دارد. ایران در بین همسایگانش با دارا بودن حدود ۱۶۰۹ کیلومتر مرز مشترک (۱۲۵۸ کیلومتر مرز زمینی و حدود ۳۵۱ کیلومتر مرز آبی) طولانی‌ترین مرز را با کشور عراق دارد.

هم‌مرزی به خودی خود دارای بستری ژرف از فرصت‌های بی‌نظیر و تهدیدهای بی‌بدیل است. از تاثیر و نفوذ حوزه تمدنی و تاریخی ایران بر عراق که بگذریم، وجود اماکن مقدس شیعه، مرکزیت و حمایت مراجع تقلید شیعیان در دو سوی مرزها از یکدیگر طی قرن‌های گذشته و اکثریت جمعیت شیعی در عراق و همچنین به طور سنتی روابط حسنه ایران با کردهای عراق پیوندی مذهبی-تاریخی ناگسستنی بین دو دولت-ملت ایجاد کرده است.

طرفه آنکه این پیوند و ظرفیت عظیم دو ملت-دولت با تحولات عراق پس از ۲۰۰۳ که خط پایانی بود بر سرکوب و محدودیت اکثریت جمعیت آن کشور همانند کمانی از چله رها شده به جایگاه هویتی-تاریخی

میدان مشترک نفت و گاز با تغییر رویکرد سنتی رقابت که مبتنی بر تلاش هر چه از میدان مشترک است به سوی تشکیل کنسرسیوم نفتی گام بردارد. همین استراتژی در بخش برق‌رسانی با احداث نیروگاه‌های مشترک که سهام عمده آن در اختیار ایران باشد قابل پیگیری خواهد بود. بدیهی است در تمامی این مراحل مجلس شورای اسلامی به طور موازی می‌تواند با تصویب قوانین حمایتی و مشوق‌های لازم زمینه افزایش تولید داخلی و توسعه صادرات کالاهای ایرانی را تسهیل کند. عبور از شرایط تحریم و غلبه بر مشکلات اقتصادی با سیاست‌های مبتنی بر «رونق اقتصادی» میسر خواهد بود ولیکن ظرفیت‌های موجود همچون ظرفیت کشور همسایه عراق را نباید به بهانه‌های امنیتی یا تداوم تسلط دولت بر بازار از دست داد.

چنین چشم‌اندازی می‌طلبد که سفارت ایران در عراق ضمن رصد کامل رقبای اقتصادی ایران، به صورت ۲۴ ساعته بخش خصوصی ایران در عراق را حمایت سیاسی-اطلاعاتی نماید و در یک پلن اقتصادی ویژه به صورت آنلاین موقعیت‌های سرمایه‌گذاری در عراق را در اختیار شرکت‌ها و علاقمندان سرمایه‌گذاری در عراق قرار دهد. ایران به دلیل شرایط ژئوپلیتیکی ظرفیت تبدیل شدن به هاب انرژی منطقه را دارد، در این راستا ایران می‌تواند در بخش

درمان درد اقتصاد

رهبرانقلاب اسلامی، در دیدار رمضانی مسئولان، بیماری‌های مزمن اقتصاد ایران را برشمردند و جهش اقتصادی کشور را در گرو درمان این بیماری‌ها بیان کردند. پایگاه اطلاع‌رسانی KHAMENEI.IR در این اطلاع‌نگاشت این بیماری‌ها و راه‌های علاج آنها را که مورد اشاره رهبرانقلاب بوده است، مرور می‌کند.

دردها

شرطی شدن اقتصاد به تصمیم دشمنان

اقتصاد را وابسته نکنیم به اینکه بینیم آمریکا آیا آن معافیت‌ها را تمدید خواهد کرد یا نه
 خیلی از کارها و اقدامات لازم عمرانی معطل این مانده که بینیم دیگران چه تصمیمی می‌گیرند

مداخلات غیر لازم دولت در اقتصاد

دولت باید نقش نظارت و مراقبت و هدایت داشته باشد
 سیاست‌های اصل ۴۴ برای این بوده که این باب بسته بشود ولی کاری که باید، انجام نگرفته است

تخریب فضای کسب و کار

پیچ و خم‌ها و دالانهای عجیب و قریب دستگاه‌های دولتی موجب میشود فضای کسب و کار در جامعه تخریب بشود

مشکلات ساختاری؛ بودجه و بانک

قرار شد که در چهار ماه اول سال ۹۸ مجلس و دولت، مشکل ساختاری بودجه را برطرف کنند

عوامل مخرب اقتصاد

قاجاق | احتکار | دلایلهای مضر خرید خیانکارانه گندم، گوشت و...

وابستگی به نفت

نفت را بدون هیچ ارزش افزوده‌ای می‌فروشیم و خرج امور جاری می‌کنیم

درمان‌ها

افزایش سهولت کسب و کار

بارها از مسئولین دولتی خواسته‌ایم که فضای کسب و کار تسهیل شود ولی به اندازه‌ی لازم همت نشده

مطالبه گری برای تقویت بخش خصوصی

تبدیل شود. شعار اتاق نهم، اتاق شاخص و تصمیم ساز است؛ اتاق به دنبال شفاف سازی، آینده نگری، خرد جمعی، صراحت بیان و توجه به مسئولیتهای اجتماعی است؛ شفاف سازی به معنای پرچم داری اتاق ایران و بخش خصوصی در شفاف سازی اقدامات خود و مطالبه شفافیت و مقابله با فساد از بیرون است.

وی تاکید کرد: اتاق نهم در راستای مطالبه گری از حاکمیت باید مطالبه جدی برای شفافیت و مبارزه با فساد و رانت جویی ضد تولید را در دستور کار قرار دهد. هر سیاستی در بستر فساد آلود میتواند به ضد خودش تبدیل شود و کارکرد اصلی خود را از دست دهد؛ لذا اتاق ایران به عنوان نماینده بخش خصوصی اولین مطالبه اش از حاکمیت، مبارزه جدی با رویه های فساد و شفاف سازی در توزیع منابع بانکی، واگذاری اموال دولت، مزایده ها و مناقصات و تخصیص منابع ارزی و مسائلی از این دست است.

رئیس اتاق ایران ادامه داد: در این زمینه اتاقهای شهرستانها باید هر اقدامی در جهت کمک به حاکمیت را در دستور کار خود قرار دهند؛ در این ارتباط باید اذعان کرد که شفاف سازی و مبارزه با هرگونه رانت جویی از داخل اتاقها باید شروع شود و به حد اکمل مورد توجه جدی قرار گیرد. در این ارتباط نیازمند اجرای یک آیین نامه اخلاق حرفه ای کسب و کار هستیم که این کار به همت هیات نمایندگان انجام شده و امیدواریم به زودی تقدیم هیات نمایندگان اتاقهای شهرستان ها شود.

وی دومین هدف اتاق در دور نهم را بکارگیری علم و تجربه در تصمیم سازی ها دانست و افزود: در شرایط حال حاضر اقتصاد کشور ضرورت پررنگ شدن نقش اتاق در تصمیم سازی ها دوچندان است؛ در یک سال اخیر بخشی از سیاست گذاری ها برای حل و فصل مسائل پیش آمده که ناشی از تحریم ها بود از طریق آزمون و خطا اتفاق افتاد که برای مردم و به ویژه تولیدکنندگان بسیار هزینه داشت. بنابراین، اتاق نهم با بهره گیری از دانش هیات های علمی و تجربه فعالان اقتصادی باید بیش از گذشته در تصمیم سازیها نقش آفرینی کند و این موضوع را نه برای منفعت گروهی خاص که برای منفعت ملی مورد نظر جدی قرار دهد.

رویکرد غالب ضد تولید و رانتی در گذشته

شافعی سومین هدف اتاق در دور نهم را مطالبه گری در تسلط رویکردهای تولید محور به رویکردهای ضد مولد خواند و گفت: رویکرد غالب در سیاستهای گذشته ضد تولید و به نفع فعالیتهای رانتی و غیرمولد بود؛ آن هم در زمانی که رهبری بر فعالیتهای مولد تاکید دارند. حال زمان آن است که اتاق رویکردهای تولیدمحوری را از حاکمیت به طور جدی مطالبه کند. تا زمانی که تولید در کشور شکل نگیرد، تجارت هم از رونق برخوردار نخواهد بود لذا یکی از رویکردهای اتاق مطالبه گری برای ساماندهی تولیدات کشور خواهد بود. اتاق باید صدای بخشهای مولد باشد و بارصد سیاستها، ریل گذاری قوانین را در جهت تقویت این بخش را مطالبه کند.

وی درباره چهارمین هدف اتاق در دور نهم گفت: مطالبه گری در راستای توانمندسازی بخش خصوصی چهارمین هدف ماست و اولویت مهم بعدی، مطالبه از دولت در جهت توانمندسازی بخش خصوصی واقعی است؛ متأسفانه در کشور ما مفهوم بخش خصوصی چندان مشخص نیست و سواستفاده های زیادی به نام این بخش اتفاق می افتد؛ به عبارتی بین بخش خصوصی

نخستین اجلاس هیات نمایندگان اتاق های بازرگانی سراسر کشور (دوره نهم) در مشهد برگزار شد و رئیس اتاق ایران در این اجلاس به بیان مهمترین اهداف و اولویت های اتاق در دور نهم پرداخت و بر لزوم مطالبه گری جدی فعالان اقتصادی از دولت برای شفافیت و مبارزه با فساد و رانت جویی ضد تولید تاکید کرد.

در این اجلاس یک روزه که دیروز و با حضور اعضای هیات نمایندگان اتاق های بازرگانی کشور در مشهد برگزار شد، سوگندنامه دوره نهم توسط همه اعضا قرائت شد و عناوین کمیسیون های تخصصی بررسی و درباره آن رای گیری شد. بیانیه اتاق ایران در مورد لزوم حذف دلار ۴۲۰۰ تومانی از اقتصاد ایران هم دیگر موضوعی بود که به رای گذاشته و مصوب شد. ارائه گزارش بازرس و حسابرس قانونی اتاق در مورد صورت مالی سال ۱۳۹۷ اتاق ایران، ارائه تفریغ بودجه سال ۱۳۹۷، رای گیری برای تصویب تفریغ بودجه و گزارش حسابرس و تعیین حسابرس و بازرس قانونی سال ۱۳۹۷ و رای گیری در این زمینه دیگر اتفاقاتی بود که در نخستین اجلاس هیات نمایندگان اتاقهای بازرگانی سراسر کشور رقم خورد.

نقش آفرینی در اقتصاد و اصلاحات درونی

غلامحسین شافعی رئیس اتاق ایران در سخنرانی خود به بیان مهمترین اهداف اتاق و مطالبات پارلمان بخش خصوصی از حاکمیت پرداخت و گفت: اتاق بازرگانی در دوره نهم به طور حتم به دنبال ایجاد یک تحول است؛ بازبینی در نگرشها، رویه ها و ساختارها از جمله اقداماتی است که باید در دستور کار اتاق ایران قرار گیرد؛ نقش آفرینی موثر و سازنده در فضای اقتصادی و اصلاحات درون سازمانی باید به دو هدف اصلی برای اتاق نهم

وجود ندارد و در حقیقت اجرای ماده دو و سه قانون بهبود محیط کسب و کار اجرای نمایی به خود میگیرد. وی افزود: ما باید فرصت کافی برای استفاده از کمیسیونها و تشکلهای کارشناسان در جهت ارائه نظر بخش خصوصی را داشته باشیم و لازم می دانم مراتب سپاس خود را از خانم جنیدی، معاون حقوقی رئیس جمهور که بر رعایت ماده دو و سه قانون تاکید دارند، اعلام دارم. رئیس اتاق ایران اقدام بعدی اتاق در دور نهم را تقویت صادرات با اولویت کشورهای همسایه و منطقه در راستای گذر از شرایط کنونی، کار با تجار بخش خصوصی کشورهای هدف به ویژه همسایگان، رفع موانع خودساخته انبوه موجود و بازاریابی اعلام کرد.

وی گفت: یکی از مهمترین ابزارهای برنامه ریزی نوین، تدوین سناریوها و داشتن برنامه اقدام مشخص است؛ اتاق نهم باید این توانمندی را ایجاد کند که براساس سناریوهای مختلف شرایط اقتصادی را پیش بینی کند و برای هر کدام پیشنهادات لازم را ارائه دهد.

شافعی هشتمین اولویت اتاق در دور نهم را تاسیس پژوهشکده اتاق براساس استانداردهای یک پژوهشکده علمی، بازبینی سازمان مرکز تحقیقات و اقدام برای ایجاد پژوهشکده ای توانمند و علمی دانست تا به یک مرکز ارجاع اقتصادی تبدیل شود.

وی خاطر نشان کرد: ضرورت تبادل اطلاعات با دانشگاهیان نیازمند تاسیس این پژوهشکده را دوچندان میکنند که امیدواریم در این دوره حتما به انجام برسد. ما باید شیوه های تازه ای به کار ببریم که نتیجه متفاوتی فراهم شود و امکان مشاوره نخبگان هم فراهم شود و امیدواریم تا جلسه آینده هیات نمایندگان این پیشنهاد برای دوستان ارسال شود و به نحو جدیدی جلسه هیات نمایندگان را برگزار کنیم.

موافقت اعضا با بیانیه ارزی اتاق ایران

در بخشی دیگر از این اجلاس، بیانیه اتاق ایران در مورد لزوم حذف دلار ۴۲۰۰ تومانی از اقتصاد ایران مطرح شد و ۸۷ درصد اعضای هیات نمایندگان اتاقهای کشور به شرط اصلاح بندهای دوم و هفتم بیانیه موافقت خود را اعلام کردند. مقرر شد اصلاح دو بند توسط هیات رئیسه اتاق ایران صورت گیرد و سپس به سمع و نظر اعضای هیات نمایندگان برسد.

واقعی در مفهوم و با آنچه در واقعیت وجود دارد، فاصله است. این بخش میتواند سهمی در بهبود بهره وری و افزایش تولید و اشتغالی داشته باشد و به بالندگی کشور کمک کند و همزمان رشد اقتصادی پایدار را به همراه داشته باشد. پررنگ شدن نقش این بخش میتواند دلالی را فرونشانند و مشاهدات نشان میدهد که بالاترین سطوح موفقیت در توانمندسازی بخش خصوصی واقعی از آن کشورهایی است که بهبود محیط کسب و کار را در دستور کار قرار داده اند. اتاق باید با ارائه مشورت های تخصصی، قانونگذاران و سیاست گذاران کشور را در ایجاد بستری مناسب برای ورود بخش خصوصی همراهی کند و متقاعد سازد که حاکمیت در این زمان نیازمند همراهی بخش خصوصی واقعی است.

شافعی مطالبه گری از حاکمیت در اجرای درست قانون بهبود محیط کسب و کار را از اهم اولویت های اتاق در آینده عنوان و اظهار کرد: انتظار می رود در تدوین قوانین و مقررات، نظرات اتاق و تشکلهای اقتصادی به موقع و در زمان مناسب پرسیده شود تا این بخش زمان کافی برای ارائه نظر داشته باشد اما در اکثر مواقع در دقیقه نود از اتاق نظرخواهی میشود و زمان کافی برای بررسی موضوع

مثلث سیاستی ضد شوک ارزی

رئیس کل سابق بانک مرکزی مکزیک از یک تجربه موفق می گوید

مترجم: بابک صحرانگرد

در اقتصاد به هم پیوسته جهانی، اجرای سیاست های تسهیل مقداری در کشورهای توسعه یافته در تقابل با دامنه های بحران، چالش هایی را برای سیاست گذاران پولی در اقتصادهای نوظهور نیز ایجاد کرد. چالش هایی که در راس آنها، نوسانات نرخ ارز در اثر جابه جایی سرمایه بین مرزها در جست و جوی سود بیشتر بود. اگر چه شناور سازی نرخ ارز و تمرکز سیاست گذاران بر هدف گذاری تورمی با کاهش «گذر ارز» در اقتصادهای نوظهور، تا حدودی از دامنه اثر نوسانات نرخ ارز بر وضعیت اقتصادی این کشورها کاسته بود، اما به نظر می رسد که این رویکرد حاوی برخی کاستی هادر مواجهه همه جانبه با شوک های ناشی از نوسان نرخ ارز بود. به این ترتیب اقتصادهای نوظهور استفاده از ابزارهای مکمل رادر دستور کار قرار دادند. یکی از این ابزارها تکیه بر ذخایر ارزی غنی بود که ضمن اعتبار بخشی به بانک مرکزی به عنوان حافظ ارزش پول، خود به عاملی برای محدود کردن انگیزه های سفته بازانه تبدیل شد. در کنار این ابزار، بانک های مرکزی در اقتصادهای نوظهور از سیاست های نامتعارف تر از نامه ای مانند تبدیل دارایی و مبادله اوراق بلندمدت با اوراق کوتاه مدت به عنوان ابزاری برای کاهش آثار نوسان نرخ ارز استفاده کردند. این سه ابزار به اقتصادهای نوظهور کمک کرد تا دوران گرگ و میش پس از بحران رادر وضعیت نسبتاً پایدار سیری کنند. مثلث سیاستی ضد شوک ارزی «اگوستین کارستن»، رئیس کل پیشین بانک مرکزی مکزیک داستان مواجهه مکزیک با چالش های سیاست گذاری پولی و ارزی در دوره پس از بحران را تشریح کرد.

نامتعارف پولی برای ترمیم اقتصاد خود کردند. البته در نظام مالی به هم پیوسته، تصمیمات پولی یک کشور اثراتی فرامرزی دارد و اقتصاد دور دست ترین کشورها را نیز تحت تاثیر قرار خواهد داد. اتفاقی که در دوره پس از بحران در اقتصاد جهان رخ داد و سیاست های تسهیل مقداری پیاده شده در کشورهای توسعه یافته باعث ایجاد جریان پولی شد که در جست و جوی «بهره بیشتر» بین نظام های مالی و اقتصادی بین المللی حرکت می کرد.

در چنین شرایطی کشورهای در حال توسعه و اقتصادهای نوظهور نیاز به چارچوب جدیدی در سیاست گذاری پولی داشتند، تا با تهدید ناشی از این جریان نقدینگی مقابله کنند. می توان گفت سیاست گذاری پولی پس از عبور دوره ناگوار بحران در قالب جدیدی رخ نمود؛ فدرال رزرو سیاست های تسهیل مقداری را اجرا کرد،

پس کشورهای در حال توسعه و اقتصادهای نوظهور نیز باید از چارچوبی برای مقابله با تهدید ناشی از این روند به خصوص در زمینه نوسانات نرخ ارز استفاده می کردند. «اگوستین کارستن»، رئیس کل پیشین بانک مرکزی مکزیک در نشست هایی که در حدود دو هفته پیش در مدرسه اقتصاد لندن برگزار شد، به تشریح ساز و کاری پرداخت که کشورهایی مانند مکزیک و شیلی برای عبور از گرگ و میش پس از بحران از آن استفاده می کردند. داستان مواجهه مکزیک با چالش های سیاست گذاری پولی و ارزی در دوره پس از بحران، از زبان رئیس کل وقت بانک مرکزی مکزیک، در ادامه این گزارش انعکاس داده شده است.

بانکداری در دوره پس از بحران

پس از بحران جهانی در سال ۲۰۰۸، کشورهای توسعه یافته شروع به استفاده از سیاست های

طی سال های بحران مالی، سیاست گذاران پولی در برخی از کشورهای توسعه یافته به این نتیجه رسیدند که برای مقابله با تعمیق بحران باید از سیاست های نامتعارفی استفاده کنند. سیاست هایی که ضمن کاهش عمق رکود، اثر انبساطی معناداری بر بازارها نداشته باشد. به این ترتیب در برخی از کشورها چون آمریکا سیاست های تسهیل مقداری در قالب تزریق میلیارد دلار به اقتصاد، در دستور کار قرار گرفت. اگر چه کشورهای توسعه یافته از ابزارهایی چون «سهام ترجیحی» به عنوان سیل بند نقدینگی تزریق شده به اقتصاد استفاده کردند، اما دامنه های این سیاست های پولی تنها به اقتصادهای توسعه یافته منتهی نمی شد؛ چرا که در اقتصاد به هم پیوسته جهانی، نقدینگی ایجاد شده در جست و جوی «سود بیشتر» شروع به حرکت بین مرزهای کشورها کرد.

کشورهای توسعه یافته همسویاً آمریکا به اجرای سیاست‌های نامتعارف دست زدند و کشورهای در حال توسعه نیز که در شرایط پسابحران، با چالش‌های جدیدی روبه‌رو بودند تغییراتی در سکان پولی خود برای عبور از دریای ناشناخته پسابحران ایجاد کردند. اقتصادهای نوظهور اگر چه از قلب بحران مالی دور بودند، اما جریان نقدینگی ایجاد شده در اثر سیاست‌های نامتعارف اجرا شده در کشورهای توسعه یافته، یک تهدید بالقوه بود که می‌توانست خود را در قالب جریان‌های مختلفی چون سرمایه‌گذاری خارجی، بدهی دولتی، وام بانکی و تأمین مالی تجاری نشان داده و پای بحران را به اقتصاد این کشورها باز کند.

دگر دسی چار چوب پولی

تواتر بالای بحران‌های مالی در تجربه دو دهه گذشته اقتصادهای نوظهور به خصوص در شرق آسیا و آمریکای جنوبی، باعث تغییر چارچوب سیاست‌گذاری پولی و ارزی در بسیاری از این کشورها شده بود، مهم‌ترین این تغییرات که در اکثریت قریب به اتفاق اقتصادهای نوظهور رخ داد، جایگزین کردن نظام ارزی تثبیت شده با نظام ارزی تحت مدیریت شدید با یک نظام ارزی شناور و استفاده از هدف‌گذاری تورمی به جای لنگر ارزی در سیاست‌گذاری پولی بود.

نگاه به تجربه سال‌های اخیر اقتصادهای نوظهور نشان می‌دهد که اگر چه جریان ایجاد شده در اثر سیاست‌های نامتعارف اجرا شده در کشورهای توسعه یافته چهاره‌اقتصاد این کشورها را خراشیده است، اما منعطف شدن سیاست‌گذاری پولی در این کشورها در کنار قاعده‌مند شدن سیاست‌های مالی و افزایش نظارت در حوزه رفتارهای مالی و پولی باعث شد تا این خراش عمق چندانی نداشته باشد. واقعیت‌های رخ داده در اقتصاد این کشورها طی سال‌های اخیر به روشنی تصویر کننده اهمیت سیاست‌های ارزی در مختصات اقتصادی این کشورهاست؛ چرا که با وجود تغییر ساختار سیاست‌گذاری پولی در اقتصادهای نوظهور، نرخ ارز کماکان وزن بالایی در معادلات ذهنی تصمیم‌سازان پولی دارد به عبارت دیگر «رها کردن خوشبینانه نرخ ارز» در این کشورها، رهنمودی است که شکستن آن در برخی از موارد طرفداران بیشتری از حفظ این رهنمود دارد.

نرخ بهره و اهرم اسمی

افزایش نرخ ارز در درجه نخست از طریق اثر گذاری بر قیمت کالاها قابل تجارت بر مسیر قیمت‌ها اثر می‌گذارد. با این حال، تاثیر نهایی تغییرات نرخ ارز در سطح گسترده تر قیمت‌ها تا حد زیادی به ویژگی‌های فرآیند تورم داخلی و به خصوص نحوه انتشار اثر اولیه در اقتصاد از طریق «راندوم اثر گذاری ارز» بستگی دارد. به طور خلاصه می‌توان گفت پس از مدتی اثر افزایش نرخ ارز بر قیمت کالاها قابل تجارت به کالاهای غیر قابل تجارت نیز سرایت خواهد کرد.

می‌توان گفت هر چقدر اثر اولیه افزایش نرخ ارز شدیدتر باشد، اثر نهایی نرخ ارز بر انتظارات نیز بیشتر خواهد بود. در چنین شرایطی تصور اذهان عمومی از اقتصاد، بیش از پیش از وضعیت مورد نظر بانک‌های مرکزی فاصله می‌گیرد. البته باید یادآور شد که شدت اثر گذاری افزایش نرخ تورم بر انتظارات عمومی تا حد زیادی به این بستگی دارد که بانک مرکزی انتظارات عمومی را به اهرم سیاست‌گذاری خود وصل کرده باشد یا خیر. هر چقدر اهرم اسمی سیاست‌های بانک مرکزی گره خوردگی بیشتری با انتظارات عمومی داشته باشد، از دامنه اثرات ثانویه افزایش نرخ ارز کاسته خواهد شد.

بانک‌های مرکزی معمولاً در شرایط نوسانات نرخ ارز به منظور اهرم کردن انتظارات عمومی به

سیاست‌های خود اقدام به استفاده از ابزارهای سیاست‌گذارانه برای تغییر میزان انقباض یا انبساط سیاست‌های خود می‌کنند. ابزار بانک‌های مرکزی برای اثر گذاری بر انتظارات معمولاً نرخ‌های بهره کوتاه مدت هستند. به لحاظ فنی، این نوع واکنش، معادل داشتن یک قانون تیلور است که ملاحظات نرخ ارز را شامل می‌شود و دقیقاً تحت تاثیر اثر نرخ ارز بر پویایی تورم است. اما در شرایطی که نرخ ارز در وضعیت نوسانی شدید قرار گرفته باشد، ممکن است اثر گذاری چنین واکنشی بر انتظارات عمومی کاسته شود. در چنین وضعیتی، مناسب است از ابزارهای دیگر مانند مداخله هدفمند در بازار ارز با تاکید بر حفظ ذخایر ارزی یا سیاست‌های کلان اقتصادی استفاده کرد.

با توجه به امکان تعدیل گسترده سهام در بازارهای سرمایه به عنوان بخشی از روند اثر گذاری نقدینگی ایجاد شده در سیستم مالی بین‌المللی، استفاده از یک مکانیزم چندگانه برای مقابله با آثار ناشی از این روند، یک نیاز اساسی است؛ چرا که به نظر می‌رسد استفاده از ابزارهای کلان اقتصادی به طور صرف نمی‌تواند درد چندانی را دوا کند. در حقیقت، داستان‌های متفاوتی در کشورهای مختلف، شواهدی را در این زمینه ارائه داده‌اند و اینجا جایی است که نظریه نیاز دارد تا با واقعیت روبه‌رو شود. البته این به معنای اثر گذار نبودن سیاست‌هایی مانند «هدف‌گذاری تورمی» نیست

بررسی‌ها نشان می‌دهد که در دو دهه گذشته گذار نرخ ارز (اثر نرخ ارز بر نرخ تورم) در بسیاری از اقتصادهای نوظهور به میزان قابل توجهی کاهش یافته است، البته گذار نرخ ارز در این کشورها کماکان تفاوت زیادی با اقتصادهای توسعه یافته دارد. کاهش اثر نرخ ارز بر تورم، یکی از دستاوردهای قابل توجه هدف‌گذاری تورمی است که از دهه ۱۹۹۰ در این کشورها به اجرا گذاشته شده است. با این حال، در رابطه با گذار ارز، اختلافات عمده منطقه‌ای وجود دارد، به نحوی که این متغیر در آمریکای لاتین به طور قابل توجهی بالاتر از آسیاست. تفاوتی که بیش از هر چیز از ناهمگونی در فرآیند اثر گذاری ثانویه افزایش نرخ ارز در این دو منطقه جغرافیایی ناشی می‌شود.

اثر نرخ ارز بر تجارت

البته کاهش اثر گذاری نرخ ارز بر تورم را نباید به معنای موفقیت سیاست‌گذاری در غلبه کامل بر تورم عنوان کرد؛ چرا که تجربه نشان داده است که در شرایط پرتنش کماکان پتانسیل بالایی برای

چراکه بخش زیادی از اوراق منتشر شده در این کشورها از سوی خارجی‌ها خریداری شده‌اند. سرمایه‌گذاران ملاحظاتی ریسکی را در رفتار خود در نظر می‌گیرند و از آنجا که افت و خیز ارز بر بهره‌اوری اثر می‌گذارد، تغییر نرخ ارز باعث تشدید جریان بین‌ررفه‌های مالی شده و افزایش آن عرضه اعتبار از سوی خارجی‌ها را افزایش داده و در نتیجه باعث کاهش بهره‌اوری خواهد شد. وقتی نرخ ارز کاهش می‌یابد نیز خلاف این جریان اتفاق خواهد افتاد. از آنجا که ثبات بخشی به اقتصاد داخلی مهم‌ترین وظیفه سیاست‌گذار پولی است، این روند می‌تواند نرخ بهره بلندمدت را از اهداف مورد نظر بانک مرکزی دور کند؛ بنابراین حتی منفعل‌ترین بانک‌های مرکزی نسبت به نرخ ارز نیز، حساسیت زیادی در مورد اثر بلندمدت نوسانات شدید نرخ ارز بر اقتصاد دارند.

شواهد فراوانی وجود دارد که میزان بدهی‌های خارجی در مقایسه با وام‌های داخلی در طول بحران‌های اعتباری افزایش می‌یابد، اتفاقی که پیش از بحران جهانی رخ داد و شرایط مالی جهانی و چرخه‌های مالی داخلی یکدیگر را تقویت کردند. حضور چشمگیر سرمایه‌داران خارجی در بازارهای نوظهور، باعث افزایش پتانسیل تشدید شوک‌های خارجی در اقتصاد این کشورها شده است، بنابراین هرگونه تغییر در سیاست‌های پولی کشورها می‌تواند باعث تغییر جریان سرمایه، ایجاد شوک و تشدید این شوک در قالب نوسان نرخ ارز شود.

ملاحظه‌ارزی در سیاست‌گذاری پولی

پیوند بین نرخ ارز و شرایط مالی داخلی پیامدهای مهمی برای سیاست پولی دارد. کاهش ارزش پول ملی باعث افزایش تورم از طریق نرخ ارز می‌شود، اما حداقل در کوتاه‌مدت اثر کمی بر کانال‌های تجاری سنتی دارد. کاهش ارزش مبادله بیشتر منجر به تشدید شرایط مالی در داخل مرزها می‌شود، و در نهایت اثر انقباضی بر اقتصاد داخلی دارد. به‌عنوان یک نتیجه، وقتی نرخ ارز در مسیر نزول قرار می‌گیرد، بانک مرکزی ممکن است با معضل توأمان تورم در یک اقتصاد رو به ضعف روبه‌رو شود. شرایطی که سیاست‌گذاری پولی را با چالش‌های جدیدی روبه‌رو خواهد کرد. در مواجهه با این چالش‌های پیچیده، شکل سنتی سیاست‌گذاری پولی به‌نرخ بهره کوتاه‌مدت دست می‌آویزد، اما این سیاست‌ضعف‌هایی در برخورد با این شرایط دارد که بانک‌های مرکزی در اقتصادهای نوظهور را وادار به استفاده از ابزارهای جدیدی برای مرهم زدن بر زخم ناشی از نوسان

التهاب در قیمت‌ها وجود دارد. شاید بهترین راه برای درک این تهدید، بررسی کانال‌هایی باشد که افزایش نرخ ارز از طریق آن در قالب یک نیروی اثرگذار به لایه‌های مختلف اقتصاد وارد می‌شود. در بخش صادرات اگرچه کاهش ارزش پول ملی، می‌تواند به منزله افزایش قدرت رقابت کالاها تولید شده در یک کشور تفسیر شود، اما باید توجه کرد که این تفسیر چشم‌خوردار روی برخی از پارامترهای کلیدی بسته است، از جمله اینکه با افزایش اثرگذاری دلار در اقتصاد مالی در واقع کانال‌های جدیدی در تجارت گشوده شد که روند سنتی تجارت را تحت تأثیر قرار داد. هم‌زمان با گسترش زنجیره‌های ارزش افزوده جهانی، کانال‌های مالی جدیدی برای پشتیبانی از فعالیت‌های ایجادکننده ارزش افزوده در جهان ایجاد شده است.

اگر افزایش نرخ ارز به تنهایی منجر به افزایش تجارت در اقتصادهای نوظهور شود در این صورت باید نسبت تجارت جهانی به مجموع تولید ناخالص داخلی در این کشورها افزایش یابد. اما بررسی‌ها نشان می‌دهد که برای کشورهای نوظهور این نسبت رابطه‌ای معکوس با کاهش یا افزایش نرخ دلار دارد. چراکه بانوسانات نرخ ارز در اقتصادهای نوظهور، از جریان مالی بین‌المللی به سمت بخش تولید در این کشورها کاسته می‌شود و این امر تا حدود زیادی اثر افزایش توان رقابتی به واسطه مزیت قیمتی ایجاد شده در اثر افزایش نرخ ارز را پوشش می‌دهد.

اثر داخلی نرخ ارز

در اقتصادهای نوظهور، تغییر در نرخ ارز بر فعالیت‌های اقتصادی در سطح داخلی نیز اثرگذار است. عمده این اثر از محور تامین مالی بر بخش تولید اعمال می‌شود، وضعیتی که بر پیچیدگی سیاست‌گذاری پولی از سوی بانک مرکزی نیز می‌افزاید. می‌توان گفت افزایش نرخ ارز از دو کانال عمده بر وضعیت تامین مالی در این کشورها اثر می‌گذارد؛ دوم گیرندگان به خصوص شرکت‌های بزرگ که بر وام‌های خارجی تکیه کرده‌اند و سرمایه‌گذاران خارجی که اوراق بدهی این کشورها را خریداری کرده‌اند. به این ترتیب با افزایش نرخ ارز، تامین مالی داخلی با محدودیت‌هایی مواجه می‌شود که این محدودیت‌ها می‌تواند سیاست‌های حامی بخش تولید را خنثی کند.

از آنجا که سیاست‌های پولی از کانال مالی به بدنه اقتصاد وارد می‌شود بانک‌های مرکزی حساسیت بسیاری برای جلوگیری از وقوع چنین سناریوی نامطلوبی دارند؛ چراکه افزایش ریسک در بخش مالی می‌تواند به معنای وجود یک خطر بالقوه برای متشنج کردن بازارها باشد. طی دو دهه گذشته حجم بدهی خارجی در بسیاری از کشورهای توسعه‌یافته افزایش یافته است. این افزایش عمدتاً ناشی از فعالیت شرکت‌های غیرمالی است که به استقراض بلندمدت ارزی برای تامین مالی، وام‌دهی به شرکت‌های دیگر یا جمع‌آوری دارایی خارجی دست زده‌اند. آن‌هم در شرایطی که در برخی از موارد سخت‌چندانی بین دارایی و درآمد ارزی این شرکت‌ها و حجم بدهی‌هایشان وجود ندارد. این روند شرایط نظام مالی در این کشورها را به شدت به نرخ ارز وابسته می‌کند. البته حتی در شرایطی که ناترازی در ترازنامه استقراض گیرندگان ارز وجود نداشته باشد، باز هم عصیان نرخ ارز بر وضعیت تامین مالی اقتصاد داخلی در این کشورها اثرگذار خواهد بود.

شدید نرخ ارز کرده است. اطمینان از توانایی بانک مرکزی برای مداخله در بازار ارز یکی از ابزارهایی است که برای رقیق تر کردن اثر تغییرات نرخ ارز در این کشورها مورد استفاده قرار گرفته است. به خصوص اینکه این کشورها طی سال‌های اخیر توانسته‌اند میزان ذخایر ارزی خود را افزایش دهند.

افزایش ذخایر ارزی در این کشورها دو اثر تالی به همراه دارد. نخست اینکه در جه آزادی بیشتری به سیاست‌های پولی مبتنی بر نرخ بهره کوتاه مدت ایجاد می‌کند و دوم اینکه ذخایر غنی ارزی به عنوان یک پشتیبان اثر کلان اقتصادی نیز به همراه دارد. به عبارت دیگر داشتن ذخایر ارزی نه تنها امکان پاک کردن نوسانات از بازار ارز را فراهم می‌آورد؛ بلکه خود به عاملی برای محدود کردن ناترازی مالی و ریسک در فضای اقتصادی یک کشور بدل می‌شود.

به عبارت دیگر این کشورها از پشتوانه سرشار ارزی در کنار ابزارهای کلان اقتصادی چون حداقل نسبت وام به ارزش به عنوان بخشی از برنامه یکپارچه خود برای مقابله با نوسانات ارزی استفاده می‌کنند. البته انباشت و حفظ ذخایر ارزی نیز به خودی خود هزینه زیادی دارد، به خصوص در شرایطی که نرخ بهره ارز انباشت شده پایین باشد. این وضعیت در کشورهایی که نرخ بهره داخلی بالایی دارند پیچیده تر نیز است. بنابراین در ایجاد یک ضربه گیر ارزی برای مقابله با نوسانات اقتصادی باید هزینه و فرصت ایجاد شده در پی حفظ ذخایر ارزی در کنار هم در نظر گرفته شود. ذخایر ارزی کشورها اگر چه یک پارامتر مهم در امنیت مالی دنیاست، اما باید توجه داشت که نگهداری این ذخایر نیز هزینه‌هایی دارد، بنابراین باید محدود و مشخصی برای آن تعریف کرد.

ابزارهای هدف‌گیری سیاستی

بانک‌های مرکزی در کنار استراتژی مبتنی بر ذخایر ارزی، از ابزارهای کلانی اقتصادی در کنار سیاست‌های ترازنامه‌ای غیرمتعارف برای مقابله با نوسانات نرخ ارز استفاده می‌کنند. ماهیت «هدف‌گذاری شده» ابزارهای کلان اقتصادی یک مزیت برای مقابله با اثرپذیری بخش‌های مالی از نوسانات ارزی فراهم می‌کند. تجربه دو دهه گذشته نشان داده است که این ابزارها می‌تواند قدرت مانور بانک‌های مرکزی را در مقابل نوسانات نرخ ارز افزایش دهد، اما این ابزارها نیز محدودیت‌هایی دارد. برای مثال از آنجایی که بیشتر این ابزارها بانک محور هستند در زمان بروز شوک در بازار سهام توانایی اثرگذاری چندانی

نخواهند داشت.

در چنین شرایطی ممکن است سیاست‌های نامتعارف ترازنامه‌ای در دستور کار قرار گیرد. یکی از این سیاست‌های نامتعارف که در اقتصادهای نوظهور مورد استفاده قرار گرفته است، تضمین بانک مرکزی به صیانت از حساب‌های ارزی است بدون اینکه اثری بر ذخایر بانک‌های مرکزی داشته باشد. این امر به وسیله حراج قراردادهای آتی غیر قابل مبادله (NDFs) به دست می‌آید و به این ترتیب، زیان کاهش ارزش پول ملی را برای سرمایه‌گذاران جبران می‌کند. بانک مرکزی برای جبران امکانات خطر و ریسک این ابزارهای مشتق از سپر خاصی از جنس ذخایر ارزی استفاده می‌کند؛ بنابراین می‌توان گفت که رویکرد حفاظتی بانک‌های مرکزی در چنین شرایطی معادل با تنظیم کردن نرخ ارز از طریق ترازنامه بانک مرکزی است.

بنابراین تابع و اکتنش سیاست بانک مرکزی این کشورها در دستیابی به ثبات قیمت می‌تواند به عنوان یک جعبه ابزار چندگانه توصیف شود. نرخ بهره، مداخلات در بازار ارز و اقدامات هدفمند مثلثی است که سیاست‌گذاران در دستیابی به ثبات قیمت بر آن تکیه می‌کنند. اثرگذاری این ابزارهای چندگانه به ویژگی‌های خاص کشور، عوامل اصلی ریسک نرخ ارز و پویایی مالی کل مالی بستگی دارد. به احتمال زیاد در سال‌های آینده، اقتصادهای نوظهور باید جعبه‌ابزار خود را برای مقابله با بی‌ثباتی در اقتصاد به ابزارهای جدیدتری مجهز کنند. به ویژه در شرایطی که شوک جهانی و روندهای ایجاد شده باشد، ممکن است اقتصادهای نوظهور را با چالش‌های جدی ناشی از جریان سرمایه بین مرزهای بین‌المللی گرفتار کند. در چنین شرایطی بانک‌های مرکزی باید حساسیت بیشتری در استفاده از ابزارهای پادنوسان به خصوص سیاست‌های ترازنامه‌ای نامتعارف مانند خرید یا مبادله دارایی برای کاهش نرخ‌های بهره بلندمدت در شرایطی که نرخ بهره کوتاه مدت به کمترین میزان رسیده‌اند، داشته باشند.

همچنین بانک‌های مرکزی باید تصویر درستی از فرصت‌ها و هزینه‌هایی که شوک‌های ارزی به همراه دارند، داشته باشند. همانطور که پیش‌تر اشاره شد، با وجود کانال‌های مالی قوی، پیامدهای نوسان نرخ ارز در میان مدت و کوتاه مدت ممکن است با یکدیگر متفاوت باشد، برای مثال، افزایش نرخ ارز می‌تواند در کوتاه مدت اثر تورمی چندانی نداشته باشد، اما منجر به ایجاد ناترازی در بازارهای مالی، افزایش ریسک ناشی از تغییر جریان سرمایه و احتمال کاهش نرخ ارز در آینده شود، وضعیتی که ثبات قیمت‌ها در میان مدت را تهدید می‌کند. برای مقابله با این چالش‌ها بانک‌های مرکزی باید از طیف وسیعی از ابزارهای سیاستی استفاده کنند.

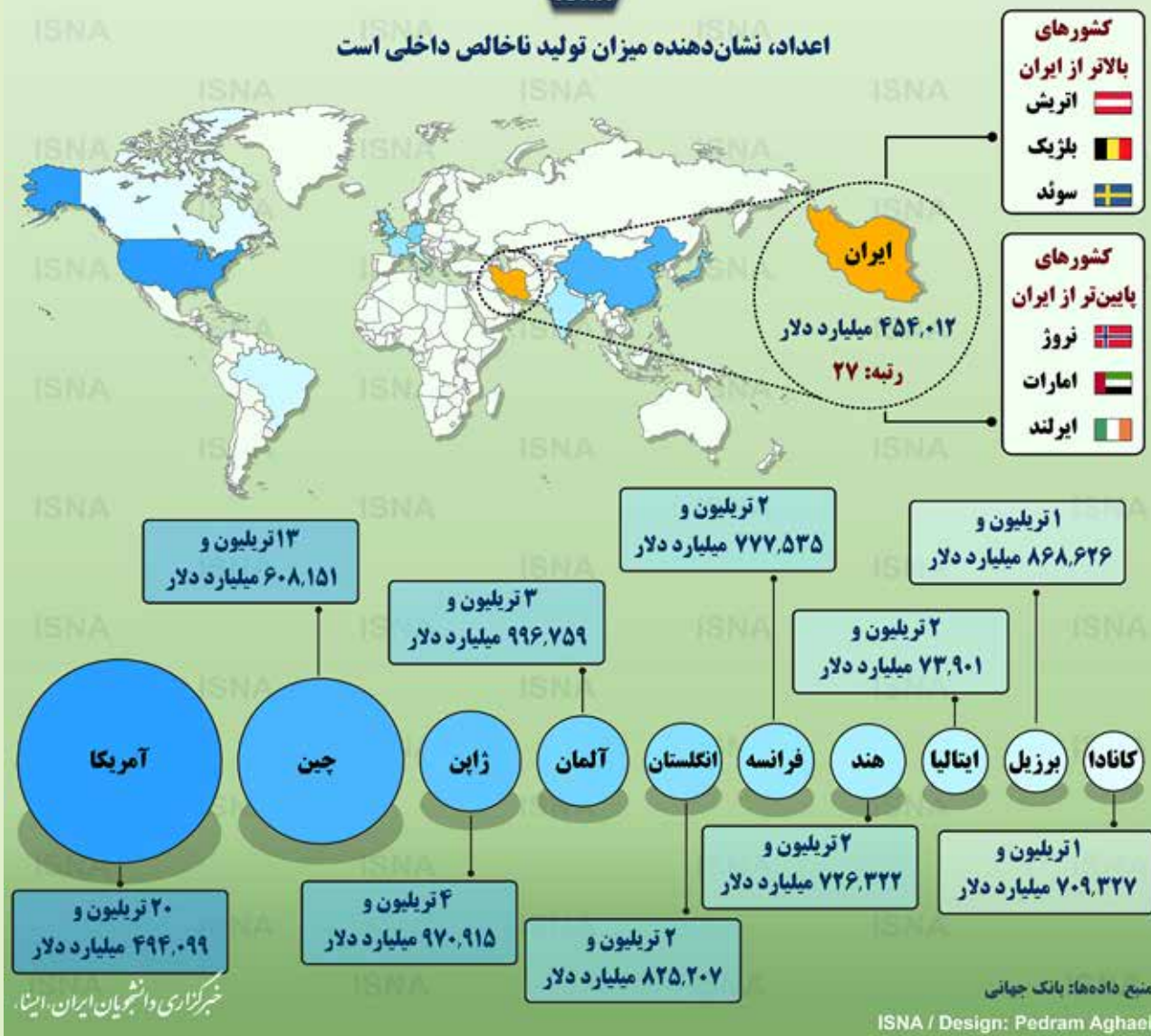
افزون بر این بانک‌های مرکزی در اقتصادهای نوظهور باید انعطاف لازم را در سناریوی بلندمدت ترسیم شده در اهداف خود ایجاد کنند. در چنین شرایطی خطرات بلندمدت برای ثبات قیمت ناشی از عدم تعادل مالی ناشی از نرخ ارز می‌تواند در فرایند تصمیم‌گیری دخیل باشد و از اعتبار سیاست‌های کوتاه مدت بکاهد.

در نهایت طراحان سیاست در اقتصادهای نوظهور باید ابزارهای لازم برای مقابله با چالش‌های ناشی از تغییر نرخ ارز ایجاد کنند و این هدف ممکن است از طریق راه‌حلی‌هایی چون اصلاحات ساختاری به منظور افزایش پتانسیل رشد و بهبود پایداری بدهی حاصل شود؛ چرا که هیچ ابزاری اثر گذار تر از بنیادهای اقتصادی قوی نخواهد بود.

منبع: دنیای اقتصاد

بزرگترین اقتصادهای دنیا در سال ۲۰۱۸

اعداد، نشان دهنده میزان تولید ناخالص داخلی است

سلطه آسیا بر اقتصاد جهان

نتایج یک تحقیق جدید نشان می‌دهد نیمی از اقتصاد جهان تا ۲۰ سال آینده در اختیار کشورهای آسیایی خواهد بود. به گزارش «ایسنا» موسسه «مک کنزی» در گزارش جدید خود از روند رو به رشد اقتصادهای آسیایی پیش‌بینی کرده است که با تداوم روند رشد شتابان اقتصادی گول‌های آسیایی، تا پایان سال ۲۰۴۰ حدود نیمی از کل تولید ناخالص داخلی جهان در اختیار آسیایی‌ها قرار بگیرد.

در طول سال‌های گذشته چین به دومین و هند به پنجمین اقتصاد بزرگ جهان تبدیل شده‌اند و اقتصاد هند اکنون دو برابر اقتصاد روسیه یا کانادا شده است اما به نظر می‌رسد که این پایان کار نخواهد بود و مرکزیت مالی و اقتصادی جهان به سرعت از غرب به سمت شرق در حال چرخش است. به گفته این موسسه مشهور آمریکایی، صعود آسیا سریع‌تر از حد انتظار بوده است و در نتیجه رشد اقتصادی بالا، بسیاری از طبقات روستایی اکنون به طبقات شهری‌نشین با درآمد متوسط رو به بالا تبدیل شده‌اند و شهرهای آسیایی به مراکز مالی و بانکی دنیا تبدیل شده‌اند.

اولیور تونبی، مدیر بخش آسیا در موسسه مک کنزی گفت: اگر می‌خواهید آینده اقتصاد جهانی را بدانید باید نسبت به آسیا شناخت پیدا کنید. قرن بیست و یکم قرن آسیایی‌ها خواهد بود.

HeyDay

Minute Maid®

آبمیوه های طبیعی

تحت لیسانس کمپانی کوکا کولا

